

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

TEVHİD İMAMI
MUHAMMED
BİN
ABDULVAHHAB

HAYATI, DAVETİ VE HAKKINDA YAPILAN İFTİRALAR

derleyen: Ebu Umeyr bin Muhammed et-Turki

KİTAB VE SÜNNETE ÇAĞRI YAYINLARI

2012/1433

irtibat:

kitabvesunnet@yahoo.com

YAYIN HAKKI İSLAM ÜMMETİNE VAKİFTİR, DİLEYEN ÇOĞALTABİLİR

**“Sizden hiçbir ücret istemeyenlere uyun; zira onlar, hidayet
üzere dirler.”**
(Yasin Suresi, 21. Ayet)

**“Ümmetimden bir taife daima Allah'ın emrine bağlı
kalacaktır ve kendilerine muhalefet edenler, onlara zarar
veremeyecektir.”**
(Süneni İbn Mace, hasen-sahihtir)

“Ben, bir tasavvufçunun, bir fakihin, bir kelamcının, veya
İbn Kayyim, Zehebi, İbn Kesir gibi büyük imamlardan bir imamın
mezhebine davet etmiyorum.

Aksine ben, yalnızca Allah (subhanehu ve teala)'ya ibadet
etmeye ve onun hiçbir ortağının bulunmadığına davet
ediyorum. Yine ben, ümmetinden sahabe ile onlardan sonra
gelecek olanlara kendisine sımsıkı sarılmalarını vasiyet ettiği
Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem)'in sünnetine davet
ediyorum.”

(Muhammed bin AbdulVahhab, el-Risalet'ul-Ula)

MUKADDİME

Rahman, Rahim Allah'ın İsmiyle

Hamd, ancak Allah içindir. O'na hamdeder, O'ndan yardım ve mağfiret dileriz. Nefislerimizin şerrinden, amellerimizin kötülüğünden O'na sığınırız. Allah kimi hidayete erdirirse onu saptıracak, kimi de saptırırsa onu hidayete erdirecek yoktur.

Allah'tan başka ilah olmadığına şehadet ederim. O, tektir ve ortağı yoktur. Ve şehadet ederim ki, Muhammed O'nun kulu ve Resulu'dur.

Günümüzde Şeyh Muhammed bin AbdulVahhab'ın selefi davetini bazı bid'atçı çevreler sürekli gündemde tutup kötülemektedir. Bunun sebebi de İslam'ın özü olan selefi daveti iptal edip yerine bid'atın, hurafelerin ve şirkin cirit attığı batıl olan bir dini insanlara sunmak istemeleridir.

Bu risalede Şeyhulİslam Muhammed bin AbdulVahhab (rahimehUllah)'ın hayatını, davetini ve onunla alakalı yapılan iftiraları zikredeceğiz. Bir kaç sene önce nette bu derleme tarafımızdan yayınlanmış ve elhamduli(A)llah oldukça ilgi görmüştü. Hatta bazı yerlerde kaynak olarak gösterilmeye başlandı. Bir abimizin ricası üzerine ona netteki verziyonunu yazıcıdan çıkartıp bir dosya yapmıştım, lakin içeriği gözüme biraz az gelmişti, önceki

derlememe birkaç bölüm daha ekledim ve yine nette yayınlamaya ve basılı kitap olarak neşretmeye karar verdim. Niyetim bu davetten insanların faydalanması, bid'atlara ve hurafelere karşı daha duyarlı olmalarıdır. Bu çalışmamızda sadece Şeyh Muhammed'in hayatının sonuna kadar olan zaman dilimini ele alacağız. Zira ölümünden sonraki dönemde bazı sapmaların olduğunu Şeyh AbdulAziz bin Baz (rahimehUllah)'ta şöyle dile getirir: "Üstad Muhammed'in vefatından uzun bir müddet sonra, çocuklarının ve yardımcılarının çoğunun vefatının ardından bazı sapmalar olunca sınama geldi."¹ Dolayısıyla ölümünden sonra ki dönemi Şeyhin hayatıyla alakalı görmediğimiz için zikretmeyeceğiz. İnşeAllah hayırlara vesile olur...

Ebu Umeyr bin Muhammed et-Turki

1 İmam Muhammed bin AbdulVahhab, Davetehu ve Siretehu; AbdulAziz bin AbdUllah bin Baz

VAHHABİLİK NEDİR?

Vahhabilik lakabı selefi akideyi benimsemiş insanlar için Şeyh Muhammed bin AbdulVahhab'ın babasının adına nisbeten kullanılmaya başlanmıştır. Muhammed bin AbdulVahhab hicri 12./miladi 18. yüzyılda selef akidesine çağırmaya başlamış davetçi bir şahsiyettir. Selefî davet ise Allah'ın kitabı Kur'an'a ve Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in sahih sünnetine dayanır. Sonradan ortaya atılmış tüm bid'atlardan ve hurafelerden uzak İslam dininin özüdür. Bu davet Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'e bağlıdır. Selef, sahabe, tabiin, tebe tabiin ve onları akide ve amelde takip edenler için kullanılan genel bir tabirdir.

Günümüzde ise "Vahhabilik" lakabı tevhid ve sünnet düşmanları tarafından selefi daveti kötülemek amacıyla kullanılmaktadır. Artık bu durum öyle bir hal almıştır ki bu kişiler selefî davet eden herkesi "Vahhabi" olarak adlandırırlar. Hatta Muhammed bin AbdulVahhab'tan yüzyıllar önce yaşamış İbn Teymiyye'ye bile bu lakabı taktıklarını görürsünüz. Bilmeliyiz ki bu lakab daveti

kötülemek amacıyla kasıtlı olarak kullanılmakta ve dikkatle incelendiğinde lugat açısından da hatalı olduğu görülmektedir. Zira daveti başlatan babası değil Şeyh Muhammed bin AbdulVahhab'tır. Buna ilaveten bu lakab ne Şeyhin kendisi tarafından, ne evladları, ne öğrencileri ve ne de günümüzde de davete uyanlar tarafından kullanılmıştır. Zira ileride geleceği gibi bu lakablandırma Şeyhin ölümünden 20 küsur sene sonra tevhid ve sünnet davetine muhalifler tarafından ortaya atılmıştır. Sünnete tabi olanları "Vahhabi" diye lakablandıranlar, dinini araştıran bir çok samimi insanların gerçeği öğrenmesine engel olmuş ve hakkı sürekli örtmüşlerdir. Şeyh Muhammed bin AbdulVahhab her ne kadar bu yolda bir çok engelle ve muhaliflerle karşılaşmış olsa da, kitaplarını kaleme alırken özellikle insanları tevhid akidesine geri dönmeleri ve Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem)'in sünnetine bağlılık göstermeleri için hassasiyet ve çaba göstermiştir.

Maalesef İslam dünyasının bir çok yerinde Şeyh hakkında İslam'ı yıkmak için İslam düşmanlarıyla işbirliği yaptığı iftirası atılmış ve bu düşünce yaygınlaştırılmıştır. İşin gerçeği ise Şeyhin ancak ölümünden sonra davetini dünyaya duyurabildiğidir. Şeyhin kafirlerle işbirliği yaptığı iddiası ilerideki sayfalarda ispatlayacağımız gibi çok büyük bir yalandan ve iftiradan ibarettir. Zira hakkı arayan bir kişi

Şeyhin eserlerini okuduğunda içeriğinin Allah (subhanehu ve teala)’nın kitabından ayetler ve Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem)’in hadislerinden ibaret olduğunu, Şeyhin kendi sözlerinin çok az bir kısmını teşkil ettiğinin rahatça farkına varabilir. Hatta öyleki bazı eserleri sırf ayet ve hadislerden müteşekkildir. Kendisi daveti hakkında o şöyle demektedir: “Ben, bir tasavvufçunun, bir fakihin, bir kelamcının, veya İbn Kayyim, Zehebi, İbn Kesir gibi büyük imamlardan bir imamın mezhebine davet etmiyorum. Aksine ben, yalnızca Allah (subhanehu ve teala)’ya ibadet etmeye ve onun hiçbir ortağının bulunmadığına davet ediyorum. Yine ben, ümmetinden sahabe ile onlardan sonra gelecek olanlara kendisine sımsıkı sarılmalarını vasiyet ettiği Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem)’in sünnetine davet ediyorum.”²

2 Muhammed bin AbdulVahhab,el-Risalet'ul-Ula, İbn Gannam s.211

MUHAMMED BİN ABDULVAHHAB'IN DAVETİNE BAŞLAMASININ SEBEPLERİ

Bid'atçılar ve heva ehli asrı saadetten sonra sahabe-tabiin-tebe tabiin dönemlerinin sonunda denizdeki köpükler gibi çoğalmış ve tüm İslam alemini sarmışlardır. Toplumlari ve yöneticileri ağılarına düşürmeyi başarmışlar, arkalarındaki bu güçler sayesinde kimse onlara karşı gelmeye cesaret edememiştir, çok küçük bir grup müstesna.

Hicri 7./miladi 13. asırda Şeyhulİslam Ebu'l-Abbas İbn Teymiyye (rahimehUllah) bu bid'atçılar ve hurafecilerin karşısında tek başına durana kadar bu böyle devam etti. İbn Teymiyye bid'atçılar ve kafirlerle mücadele ediyor, Kur'an, Sünnet ve selefin menheciyle onlara karşı koyuyor ve ümmeti bu baygınlığından uyandırıyor. Hatta öyle ki günümüzde yazdığı bazı kitapları hala yankı uyandırmakta ve bid'atçılara karşı adeta kınından sıyrılmış bir kılıç görevi görmektedir. Mesela "Minhac'us-Sunneh" isimli kitabının şok etkisinden şiiler kendilerini hala kurtaramamışlardır. İbn Teymiyye'nin vefatından sonra İbn Kayyim el-Cevziyye ve İbn Kesir gibi talebeleri ve İbn Receb el-Hanbeli (İbn Kayyim el-Cevziyye'nin öğrencisidir) gibi öğrencilerinin

talebeleri bu mücadeleye devam etmişlerdir. Lakin yüzyıllar geçtikçe bid'at ve hurafeler yine hortlamaya başlamış, etrafını içine çeken dev bir yangın misali ortalığı kasıp kavurmuştur.

Hicri 12./miladi 18. yüzyılda Muhammed bin AbdulVahhab Kur'an ve Sünnet kılıcını tekrar kuşanmış ve bid'at ve heva ehliyle selefleri gibi Kur'an ve Sünnetten delillerle mücadeleye girmiştir. Bu mücadele sonucunda Kur'an ve Sünnetin yeniden hakim olmasını sağlamış, tevhidin nurunu yaymış ve insanları tekrar Sünnete geri dönmeye ve sarılmaya teşvik etmiştir, çünkü onun davetinin metodu ve hedefi Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in metodu ve hedefiydi.

Muhammed bin AbdulVahhab davetini Allah (subhanehu ve teala)'nin kitabı Kur'an'a ve Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in sünnetine bina etmiştir. Zira Şeyhin daveti selefin davetidir ve selef bu davetin metodunu bizzat Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'den, onun sahabesinden (Allah cümlesinden razı olsun) ve ihsanda onlara tabi olanlardan alıp öğrenmişlerdir. Bu sahîh bir metod olup en doğru yoldur. Bu sebepten dolayı tüm müslümanların bu yolda olup, bu metod üzere hareket etmeleri gerekir.

Sünnet düşmanları kendi aralarında bölük pörçük oldukları halde tevhid ve sünnet ehline karşı ittifak kurup güya karşı

hamle adına çeşitli hilelere başvurmuşlar ve iftiralarda bulunmuşlardır. Şeyhin hayatını ve akidesini öğrendikten sonra bu yapılan iftiraları ve yalanları açıklayacağız
biizni(A)llah...

MUHAMMED BİN ABDULVAHHAB'IN HAYATI

Muhammed bin AbdulVahhab hicri 1115/miladi 1703 yılında Uyeyne beldesinde doğdu. Uyeyne Necd bölgesinde Yemame'de bir beldedir. Babası Üstad Abdulvahhab bin Süleyman'ın gözetiminde küçük yaşta Kur'an'ı okudu, öğrenime ve fıkha yöneldi. Uyeyne kadısı olan babası büyük bir fakih, kıymetli bir alimdi. Büluğa erdikten sonra haccetti. Haccın akabinde Mekke'de kalmaya karar verdi ve Harem-i Şerif'teki bazı hocalardan ilim tahsil etti. Ardından Medine'ye gitti. Oranın alimleriyle biraraya geldi. Burada da bir müddet ikamet etti ve meşhur büyük iki alimden istifade etti. Muhtemelen bu iki alimin dışında bizim bilmediğimiz hocalardan da dersler almıştır.

Üstad ilim talebi için daha sonra Irak tarafına yönelip Basra'ya geldi. Buradaki alimlerle birlikte oldu. Onlardan oldukça istifade etti. Allah'ı tevhide davete de burada başladı ve insanları sünnete çağırdı. Müslümanlara gerekli

olanın, dinlerini doğrudan Kur'an ve sünnetten öğrenmeleri olduğunu söyledi. Bu hususta oradaki alimlerle münakaşa, müzakere ve münazaralarda bulundu. Basra'daki bazı kötü niyetli alimler ona karşı ayaklanınca, kendisi ve hocası bir takım eziyetlere maruz kaldılar. Bu nedenle Basra'dan ayrıldı, niyeti Şam bölgesine gitmekti. Ancak yeterli maddi imkanı olmadığından bunu gerçekleştiremedi.

Basra'dan çıkıp Zubeyr'e, oradan da İhsa'ya geçti. Burada alimlerle birlikte oldu ve kelama dair bazı meselelerde müzakerelerde bulundu. Ardından Hureymila beldesine yöneldi. Buraya yerleşip babası hicri 1153/miladi 1740 yılında vefat edene kadar ilim, tedrisat ve davetle meşgul olmayı sürdürdü. Bu arada Hureymila'lı bazı kimseler onu rahatsız ettiler, bazı sefil kimseler öldürmek bile istediler. Nitekim birkaç kişinin saldırmak için bir duvarda tuzak kurdukları, birilerinin bunu fark etmeleri üzerine kaçtıkları söylenir. Bu sefil kimselerin ona buğzetmelerinin sebebi, emr-i bi'l-ma'rûf nehy-i anî'l-munker'de bulunması; emirleri, insanları soyan, onlara eziyet eden ve mallarını yağmalayanları cezalandırmaya teşvik etmesiydi. El-Abid denilen kimseler de bu sefiller güruhundandı. Bunlar üstadın karşılarında olduğunu, yaptıklarına razı olmadığını, emirleri onları cezalandırmaya ve şerlerine engel olmaya teşvik ettiğini fark edince ona buğz ettiler ve öldürmek

istediler. Ardından Uyeyne'ye döndü. O vakit oranın emiri Osman bin Muhammed bin Muammer idi. Uyeyne'ye varınca yanına gitti, emir onu güzel karşıladı. Ona “kalk, insanları Allah’a davet et, biz seninle beraberiz, yardımcınız” dedi; davetini benimseyip sevgi ve muvafakat gösterdi. Üstad da öğretmeye, irşada, Allah’a, hayra, kadın erkek herkesi birbirlerini Allah için sevmeye davete başladı. Uyeyne’de şöhret bulup ünü etrafa yayıldı ve civar beldelerden insanlar gelmeye başladılar.

Üstad birgün emire dedi ki: “Bize müsaade et te Zeyd bin el-Hattab’ın mezarı üzerindeki türbeyi yıkalım. Çünkü bu doğru yapılmış bir şey değildir. Hem Allah Teala bu işe razı değildir. Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem)’de kabirlere kubbe (türbe) yapılmasını, üzerlerinin mescid edinilmesini yasaklamıştır. Oysa bu türbe insanları saptırmakta ve akideleri değiştirmekte, halk şirke düşmektedir. Bu yüzden yıkılması gerekir.” Emir Osman ona: “Yıkmaya bir mani yoktur” karşılığını verdi. Üstad “Cebilelilerin (Cebile kabrin yakınındaki köyün ismidir) yıktırmamak için ayaklanmalarından korkarım” deyince, Emir Osman yaklaşık 600 kişilik ordu ve üstadla birlikte türbeyi yıkmak için yola çıktı. Türbeye yaklaştıklarında geldiklerini duyan Cebileliler türbeyi savunmak için karşılarına çıktılar. Ancak Emir Osman ve ordusunu görünce, geri çekilip vaz geçtiler. Üstad türbenin yıkılıp

kaldırılmasına bizzat katıldı. Üstad Uyeyne'deki davetini eğitim ve irşadla sürdürdü. Sözlü davetin tek başına etkili olmadığını görünce, imkanlar elverdiğince fiili çalışmaya girişti ve bilfiil şirk eserlerini yıkmaya yöneldi. Bu gayeyle Emir Osman bin Muammer'e -yukarıda değindiğimiz- Zeyd'in kabri üzerindeki türbenin yıkılmasını söyledi. Zeyd bin el-Hattab Ömer (radiyAllahu anh)'ın kardeşidir. Hicri 12/miladi 633'de Museylemetu'l-Kezzab'la yapılan savaşta şehid olanlardandır. Söylediklerine göre, burada öldürülmüş ve kabri üzerine bir türbe yapılmış. Mamafih burası bir başkasının kabri de olabilir. Yukarıda zikredildiği üzere, Emir Osman Üstad'a muvafakat etti ve türbe yıkıldı, eseri bugüne değin ortadan kalktı.

Salihane bir niyet, isabetli bir gaye ve hakka yardım gayesiyle yıkılan bu türbeyi ortadan kaldıran Allah'a hamdolsun. Burada başka türbeler de vardı. Bunlardan birisi de (sahabi) Dırar bin el-Ezver'e ait olduğu söylenen kabirdi. Üzerindeki türbe yıkıldı. Etrafta böyle başka mezarlar da vardı. Ayrıca bu civarda Allah'tan gayri ibadet edilen mağara ve ağaçlar mevcuttu. Tümü ortadan kaldırıldı, halka da ziyaret yasağı getirildi. Velhasıl, Üstad yukarıda ifade edildiği gibi, davete hem sözlü hem de fiili olarak devam etti. Üstadın Allah'a davet ettiği, türbeleri yıktığı ve hadleri yerine getirdiği haberi, İhsa ve civar beldelerin emiri Halidoğullarından Suleyman bin Uray'ir

el-Halidi'ye ulaşınca, Üstadın durumu bedeviyi korkuttu. Zira Allah'ın hidayet verdikleri hariç, bedevilerin adeti zulmetmek, kan akıtmak, malları yağmalamak ve namuslara hanel getirmektir. Emir, Üstadın işi büyütüp kendi saltanatını ortadan kaldıracağından korktu. Hemen Emir Osman'a tehditkar bir mektup yazdı ve Allah'a davetle meşgul olan bu zatı öldürmesini emretti. Mektubunda şöyle dedi: "Yanınızda tebliğ faaliyetlerinde bulunan kişinin şunları şunları yaptığı haberi bize ulaştı. Ya onu öldürürsün ya da bizdeki vergini keseriz." Yanında Emir Osman'a ait altın cinsinden vergi vardı. Emir'in emri Osman'a ağır geldi, karşı gelmesi durumunda vergisini kesmesinden veya savaş açmasından korktu. Üstad'a dedi ki: "Bu emir bana şu minvalde bir mektup yazdı. Seni öldürmek bize yakışmaz ancak, bu emirden de korkarız, onunla savaşamayız. İstersen sen buradan ayrıl." Üstadta ona şunu dedi: "Benim davet ettiğim şey Allah'ın dinidir, la ilahe illAllah kavlini yerleştirmektir, Muhammed'ur-Resulullah şehadetini hakim kılmaktır. Kim bu dine tutunur, ona yardım eder ve bunda sadık olursa, Allah ona yardım eder, güçlendirir ve düşmanlarının beldelerine hakim kılar. Eğer sabreder, istikamet üzere bulunur ve bu hayrı kabul edersen, sana şimdiden müjdeler olsun ki, Allah sana yardım edecek ve bu bedviden ve diğerlerinden seni koruyacaktır. Hem de onun hakim

olduğu beldelerin ve aşiretinin idaresini sana sunacaktır.” Bunun üzerine emir ona şöyle dedi: “Üstad! Biz onunla savaşamayız. Ona karşı dayanma gücümüz yoktur.” Bu söz üzerine Üstad Uyeyne’den ayrılıp Der’iyye bölgesine geçti. Söylediklerine göre, buraya yürüyerek akşam üzeri vardı. Uyeyne’den sabahleyin yayan yola çıkmıştı. Emir Osman ona bir binek bile vermemişti. Beldenin iyi zevatından olan ve üst kısmında oturan Muhammed bin Suveylim el-Urayni’ye misafir oldu. Anlatıldığına göre, bu zat, Üstadın kendisine misafir olmasından korkuya kapıldı, çok geniş olan yeryüzü ona dar geldi ve Der’iyye emiri Muhammed bin Suud’un kendisini cezalandırmasından korktu. Üstad ise onu sakinleştirdi ve: “Sana hayırlı müjdelersun. Benim insanları davet ettiğim şey, Allah’ın dinidir ve Allah bu dini galip kılacaktır!” dedi. Üstad Muhammed’in Der’iyye’de olduğu haberi Muhammed bin Suud’a ulaştı. Haberi aktaranın emirin hanımı olduğu söylenmektedir. Salih bir insan hanımının yanına varıp “(Eşine) bu zatı haber ver. Davetini kabul etmesi için cesaretlendir, yardımcı olup desteklemesi için teşvik et” demiş. Hanımı saliha, iyi bir kadınmiş. Der’iyye ve civar beldelerin emiri olan kocası Muhammed bin Suud yanına gelince, ona: “Büyük bir ganimet var. Sana müjdelersun. Bu Allah’ın sana gönderdiği bir ganimettir, bir davetçi Allah’ın dinine çağırıyor, Allah’ın kitabına davet

ediyor, Allah Resulunun sünnetine sesleniyor. Bu ne büyük bir ganimettir. Onu kabul edip yardımcı olmada acele et. Kat'iiyen geri durma" demiş. Emir hanımının teklifini kabul etmiş. Ancak ben mi ona gideyim yoksa yanımanı mı çağırtayım diye tereddüt etmiş. Ona: "Buraya çağirtmanız doğru olmaz. Bilakis sizlerin onu ziyaret etmeniz, ilme ve hayra çağıran davetçiye saygı göstermeniz gerekir." tavsiyesinde bulunulmuş. Anlatıldığına göre, bir grup salih insanla birlikte ona bu tavsiyeyi yapan da aynı hanımmış. Bu tavsiyeyi kabul eden Emir, Muhammed bin Suveylim'in evinde bulunan Üstad'ı ziyarete gitti. Yanına varıp, selam verdi ve sohbet etti. Sonra dedi ki: "Üstad Muhammed! Müjde sana, destekleneceksin, emniyet içinde olacaksın ve yardım edileceksin." Muhammed bin AbdulVahhab'ta ona: "Sana da müjde olsun. Siz de yardıma mazhar olacaksınız, durumunuz güçlenecek ve güzel bir halde olacaksınız. Bu Allah'ın dinidir, kim ona yardım ederse Allah'ta ona yardım eder. Kim ona destek olursa Allah'ta onu kuvvetlendirir. Bunun neticelerini çok çabuk göreceksiniz." karşılığını verdi. Emir devamla dedi ki: "Allah ve Resulunun dini üzerinde durmak, Allah yolunda cihad etmek için, size beyat edeceğim. Ancak destekleyip de Allah sizi İslam düşmanlarına karşı muzaffer kıldığında, beldemizden ayrılıp başka bir yere göç etmenizden korkarım."

Üstad ona: “Sadece bu hususta beyatlaşmıyorum. Sizinle kana karşı kan alınması, yıkmaya karşı yıkım yapılması ve bölgenizden kat’iyyen ayrılmayacağım hususunda beyatlaşıyorum.” karşılığını verdi. Beldede kalacağı, onun yanında bulunup yardımcı olacağı ve Allah’ın dini galip gelene dek beraberinde Allah yolunda cihada katılacağına dair beyatlaştı. Beyat bunlarla akdedilmiş oldu.

İnsanlar her yerden, Uyeyne, Araka, Menfuha, Riyad ve etraftaki diğer beldelerden gruplar halinde gelmeye başladılar. Der’iyye insanların her yerden hicret ettikleri bir yer oldu. Halk Üstadın haberlerini, Der’iyye’deki derslerini, Allah’a davetini ve irşadını birbirlerine aktardılar, neticede tek başlarına veya gruplar halinde buraya akın etmeye başladılar. Üstad Der’iyye’de büyük bir sevgi, yardım ve desteğe mazhar oldu. Burada akaid, Kur’an, tefsir, fıkıh, fıkıh usulü, hadis, hadis ıstılahları, arap edebiyatı, tarih ve diğer faydalı ilimler için dersler düzenledi. Her taraftan gruplar halinde insanlar kendisine geldiler. Genç olsun yaşlı olsun, Der’iyye’de ondan bilgilenip istifade ettiler. Burada umumi ve özel pek çok ders düzenledi. Der’iyye’de ilmi yaydı. Bu arada davete de devam etti. Ardından cihada başladı ve önemli kişilerle bu davaya katılmaları, bölgelerindeki şirki kaldırmaları hususunda yazıştı. Önce Necid’lilerden başladı. Emirleri ve alimleriyle yazıştı. Keza Riyad emiri Dehham bin Devvas ile

beldesindeki alimler, Harac emiri ve beldesindeki alimler, Cenub, Kasım, Hail, Veşm, Sudeyr ve diğer beldelerin alimleriyle yazıştı. Keza İhsa, Mekke, Medine alimleriyle de yazıştı. Yarımada dışında da Mısır, Şam, Irak, Hind, Yemen ve diğer yerlerin alimleriyle mektuplaştı.

Yazışmayı devam ettirerek, çoğunluğun içine düştüğü şirk ve bid'atları anlatmayı sürdürdü.

Üstad ile hasımları arasındaki karşılıklı sözlü savaşlar, sataşmalar ve övünüşler sürdü gitti. Üstad onlara, onlar da üstada yazıyorlardı. Üstad davetine ve cihada devam etti.

Der'iyye Emiri Muhammed bin Suud'ta yardımını sürdürdü. Evet, Üstad davet ve cihada sıkıca devam etti.

Hicri 1158/miladi 1745 yılından, Üstad hicri 1206/miladi 1791'de vefat edene kadar cihad ve daveti sürdürdüler.

Cihad ve çağrı yaklaşık 50 yıl boyunca hak için cenk, cidal, Allah ve Resulunun buyurduğunu izah, dine davet ve Allah Resulunun getirdiklerini aktarmakla devam etti. Sonunda insanlar itaat edip Allah'ın dinine girdiler, etraflarındaki türbeleri yıktılar, civarlarındaki mezarlar üzerinde inşa edilmiş mescidleri kaldırdılar, Şeriata yöneldiler, onu din edindiler, baba ve dedelerinden tevarüs ettikleri hukuki uygulama ve kanunları terk ettiler, hakka döndüler.

Mescidler namaz ve ilim halkalarıyla ihya edildi, zekatlar verildi, halk ramazan oruçlarını tutmaya başladı.

Üstad, Allah (subhanehu ve teala)'nın emir buyurduğu gibi

ma'rufu emretti, münkerden nehyetti. Artık şehirlerde, köylerde, yollarda, badiyelerde emniyet hakim oldu. Badiyeliler hadlerini bildiler ve Allah'ın dinine girip hakkı kabul ettiler. Üstad bunların arasında daveti yaydı ve onlara rehberler, sahra ve badiyelere de davetçiler gönderdi. Beldelere ve köylere de hocalar, eğitimciler ve kadılar gönderdi. Bu büyük hayır ve apaçık hidayet tüm Necid bölgesini kapladı, hak yayıldı, Allah'ın dini hakim oldu.

Özetlersek, Üstad Muhammed bin AbdulVahhab Allah'ın dinini ilan, insanları Allah'ı tevhide irşad, dine katılan hurafe ve bid'atları reddetmek için kıyam etti. Ve yine insanları hakka tabi olmaya mecbur etmek, batıldan men etmek, ma'rufu emretmek, münkerden nehyetmek için kıyam etti. Onun davetinin özeti işte budur. O akidede selefi salihinin yolu üzeredir. Allah'a, isimlerine, sıfatlarına, meleklerine, peygamberlerine, kitaplarına, ahiret gününe, hayrı ve şerriyle kadere inanan birisidir. O tevhid üzere Allah'a inanmada, ibadeti Allah'a has kılmada, zatına yakışır şekilde O'nun isimlerine ve sıfatlarına inanmada İslam imamlarının yolu üzeredir. Allah'ın sıfatlarını iptal etmez, O'nu mahlukatına benzetmez. Ölümünden sonra dirilip kalkmaya, cezaya, hesaba, cennete-cehenneme ve diğer şeylere imanda da böyledir. İman hususunda selefin düşündüğü gibi düşünür: İman söz ve ameldir, artar ve

eksilir, taatla artar, ma'siyetle azalır der. Bunların hepsi onun inandıkları şeylerdendir. O hem söz, hem de fiil olarak selefin yolu ve itikadı üzere idi. Onların yolundan kesinlikle ayrılmamıştır. Bu konularda bir mezhep veya bir ekole bağlı kalmamıştır. Sahabe ve onlara hakkıyla tabi olan selefi salihinin yolundan gitmiştir.³

³ İmam Muhammed bin AbdulVahhab, Davetehu ve Siretehu; AbdulAziz bin AbdUllah bin Baz

ŞEYH MUHAMMED BİN ABDULVAHHAB'IN AKİDESİ NEDİR?

Kasım halkına yazdığı bir mektubta Şeyh akidesini şöyle açıklar:

“Allah'ı ve meleklerden yanımda bulunanları ve sizleri şahit tutarak, diyorum ki, şübhesiz ben akidemde “Fırkayı Naciyye/Kurtulan Fırka” akidesi üzereyim. Ehl’i-Sünnet ve'l-Cemaat’ın Allah'a, meleklerine, kitaplarına, resullerine, ölümden sonra dirilişe iman etmek ve hayrıyla, şerriyle kadere iman ettiklerine bende aynen iman ediyorum. Allah’a iman konusunda: Allah kendisini kitabı Kur’an’da ve resulunun lisanıyla nasıl vasıflandırmışsa, tahrif ve ta’til etmeden iman ediyorum. Bilakis Allah (subhanehu ve teala)’nın benzeri hiç bir sey yoktur. O işitendir ve görendir. O’nun kendisini vafsettiği hiç bir şeyi O’ndan reddetmem, Allah’ın ayetlerini konumlarından saptırmam ne de isimlerinde ve ayetlerinde ilhada saparım. Ne keyfiyetini/nasıllığını takdir ederim ne de O’nun sıfatlarını yaratılmışların sıfatlarına misallendiririm/benzetirim. Zira Allah’ın bir dengi, bir

ortadı olmadığı gibi, O'nun yüceliğini de hiç bir şey ulaşamaz ve O yarattıklarıyla kıyaslanamaz. O kendini ve başkasını da herkesten en iyi bilen, kelimasında en doğru ve en güzel olandır.

O nefsinin muhaliflerden tekyif ve temsil ehlinin vassettiklerinden tenzih etmiş, tahrif ve ta'til ehlinin nefyedip inkar ettiklerinden beri kılmıştır. Ve şöyle buyurmuştur:

“Daima kudret ve galebenin rabbi olan rabbin, onların isnad ettikleri sıfatlardan münezzehtir. Peygamberlere selam olsun. Hamd alemlerin rabbi olan Allah’a mahsustur.”

(Saffat Suresi 180.-182. ayetler)

“Fırkayı Naciyye/Kurtulan Fırka” Allah’ın fiilleri konusunda Kaderiyye ve Cebriyye arasında vasat bir yol takip ettiği gibi, Allah’ın azabı konusunda Mürcie ile Vaidiyye arasında, İman ve din konusunda Mu’tezile ve Haruriyye ile Mürcie ve Cehmiyye arasında, Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem)’in ashabı konusunda Hariciler ile Rafiziler arasında vasattırlar.

İman ediyorum ki, Kur’an Allah’ın kelamıdır O’ndan indirilmiştir, mahluk değildir. O’ndan başlamış ve yine O’na dönecektir. Allah (subhanehu ve teala) onunla hakikaten konuşmuş, onu kulu, resulu, vahyinin emini, kendisiyle kulları ile arasındaki elçisi nebimiz Muhammed (sallAllahu

aleyhi ve sellem)'e indirmiştir. Ve inanıyorum ki Allah dilediğini yapandır, O'nun iradesi ve meşietisi dışında bir şey vuku bulamaz. Alemde meydana gelen her şey O'nun takdir ve tedbiri ile. Hiç kimse kendisine belirlenen kaderi değiştiremez ve levhi mahfuzda yazılan neyse kesinkes gerçekleşecektir.

Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) ölümden sonra olacak şeylere dair haber verdiklerine, kabir fitnesine ve nimetine, ruhların bedenlere tekrar iadesine, insanların yalınayak, çıplak ve sölpük bir halde kalkacaklarına, güneşin onlara yaklaşacağına, terazinin kurulacağına, kulların amellerinin tartılacağına, tartıları ağır gelenlerin kurtulandan, hafif gelenlerin ise hüsrana uğrayıp, cehenneme atılacaklarına, divanların yayılacağına ve iyilerin kitaplarını sağlarından, kötülerin kitaplarını sol taraflarından alacaklarına inanıyorum. Nebimiz

Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'in havzına, onun suyunun süttten daha beyaz, baldan daha tatlı olduğuna, içinde gökteki yıldızlar misali su kabı bulunduğuna, ondan bir kez içenin bir daha asla susamayacağına, arasat meydanına, sıratın cehennem kenarı üzerine kurulacağına ve insanların amellerinin miktarınca oradan geçeceklerine inanıyorum.

Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'in şefaataına, ilk şefaata eden ve ilk şefaataçı kılınan olduğuna, O'nun şefaataını

ancak bid'at ve dalalet ehlinin inkar edeceğine, yalnız bu şefaatin Allah'ın izin ve rızasıyla olacağına inanıyorum.

Çünkü Allah (subhanehu ve teala) şöyle buyurmaktadır:

“Onlar da O’nun razı olduğundan başkasına şefaatt etmezler.”

(Enbiya Suresi, 28.ayet)

“Kimmiş, izni olmadıkça O’nun katında şefaatt edecek olan?”

(Bakara Suresi, 255.ayet)

“Göklerde nice melekler vardır ki onların şefaattleri dilediği ve razı olduğu kimse hakkında Allah'ın izin vermesinden sonra olması müstesna hiç bir işe yaramaz.”

(Necm Suresi, 26.ayet)

Allah (subhanehu ve teala) ancak tevhidten razı olur, ve şefaatt içinde ancak tevhid ehline izin verir. Ama müşriklere gelince, şefaatten onlara pay yoktur. Zira Allah

(subhanehu ve teala) şöyle buyurur:

“Artık şefaattçıların şefaattı onlara fayda vermez.”

(Müddessir Suresi, 48.ayet)

Cennet ve cehennemın yaratıldığına, ve günümüzde var olduklarına inanıyorum. Onlar fena bulmayacaklardır.

Mü'minler ayın onbeşinde ayı gördükleri gibi kıyamet günü rablerini gözleriyle göreceklerdir.

Ve inanıyorum ki, Nebimiz Muhammed (sallAllahu aleyhi ve sellem) nebi ve resullerin sonuncusudur. Bir kul O’nun

nübüvvet ve risaletine iman etmedikçe imanı sahih değildir. Ümmetinin en hayırlısı Ebu Bekr es-Sıddık, sonra Ömer el-Faruk, sonra iki nur sahibi Osman, sonra Ali el-Murteza, sonra cennetle müjdelenmiş on sahabe, sonra Bedir ehli, sonra ağaç altında Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'e bey'at eden (Beyat'ur-Rıdvan) ehli, sonra da diğer sahabilerdir (Allah hepsinden razı olsun). Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in ashabını dost edinir, onların iyiliklerini zikreder, Allah'ın onlardan razı olmasını ve onları bağışlamasını dileyerek, onların olumsuz yönlerinden uzak durur, aralarında geçenleri dile getirmem ve onların faziletli insanlar olduğuna inanırım. Zira Allah (subhanehu ve teala) şöyle buyurmuştur:

“Onlardan sonra gelenler Rabbimiz derler bizi ve imanda bizden önce gelmiş ve geçmiş kardeşlerimize mağfiret et. Kalplerimizde iman edenlere karşı kin tutturma. Rabbimiz şüphe yok ki sen rauf ve rahim olansın.”

(Haşr Suresi, 10.ayet)

Allah'ın, her tür kötülükten beri ve tertemiz olan mü'minlerin annelerinden razı olmasını dilerim. Evliyanın keramet ve keşiflerine inanırım, ancak onların Allah üzerinde bir hakları olmadığı gibi, Allah'tan başkasının güç yetiremeyeceği şeyleri de on(lar)dan istemeyi caiz görmem .

Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in cennet ve

cehennem ile müjdeledikleri hariç, hiçbir müslümanın cennetlik ya da cehennemlik olduğuna karışmam. Ancak mü'minin cennetine girmesini diler, kötü akibetinden korkarım. Müslümanlardan hiç kimseyi günahı dolayısıyla tekfir etmem ve onu İslam dairesinden çıkarmam. Salih olsun facir olsun her imamla birlikte cihad yapılmasını uygun görürüm. Onların arkalarında namaz kılmak caizdir. Cihad Allah(subhanehu ve teala)'nın Muhammed (sallAllahu aleyhi ve sellem)'i gönderilmesiyle başlamış ve bu ümmetin sonuncularının Deccal ile savaşmasına kadar da devam edecektir. Onu ne zalimin zulmü, ne de adilin adaleti ortadan kaldıramayacaktır. Salih olsun facir olsun müslümanların imamlarına itaatin vacip olduğunu söylüyorum, ta ki Allah'a isyan emredinceye kadar. Kim hilafete atanır, insanlar onun etrafında toplanır ve kendisinden razı olurlarsa o da kılıcıyla onlara galib gelirse halife kabul edilir ve itaati vacip, isyanı haram olur. Bid'at ehlinden tevbe edinceye kadar onlardan uzaklaşılması gerekir. Onları dinden çıkarmam, hallerini Allaha'a havale ederim. Ve İslam'a sonradan sokulan her şeyin bid'at olduğunu görürüm. İnanıyorum ki iman dil ile ikrar, rukünlerle amel etmek ve kalp ile tasdiktir. Taat ile artar, günahlar ile eksilir. İman yetmiş küsur şubedir. Bu şubelerin en yükseği la ilahe illAllah'a şehadet etmek en aşağısı eziyet veren şeyi yoldan

kaldırmaktır. Tertemiz olan Muhammedi şeriatın uygun gördüğü gibi iyiliğin emredilip, kötülüğün yasaklanması vaciptir. Bu, inancımı ifade ettiğim bir risaledir. Bunun böyle olduğuna Allah en güzel vekildir .”⁴

4 Muhammed bin AbdulVahhab: “ed-Durer es-Sunniyye fi'l-Ecvibetin-Necdiyye” adlı kitabın Kassim Halkına Gönderdiği Mektup” kısmından alınmıştır. Derleyen: AbdurRahman bin Kasım. Cilt:1.Sayfa:14-17

MUHAMMED BİN ABDULVAHHAB'I SELEF AKİDESİNE YÖNLENDİREN NEDİR VE ONDAN ÖNCE NECİD'TE BU MENHEC MEVCUT MUYDU?

Muhammed bin AbdulVahhab'tan önce ve onun döneminde yaşayan alimler de bid'atların yayılması, kabirde yatanlara kurban kesmek, onlara adak adamak, onlardan medet ummak gibi İslam inancına aykırı olan şirklerin yaygınlaştığını müşahade etmişlerdir. Zira o alimlerde Muhammed bin AbdulVahhab'ın aldığı kaynaklardan faydalanmışlardı. Muhammed bin AbdulVahhab'ın aldığı bu kaynaklar Kur'an ve Sünnet olmakla birlikte Şeyhulİslam İbn Teymiyye ve öğrencisi İbn Kayyim el-Cevziyye ile selefi salihinin te'lif etmiş olduğu kitaplardı. Ancak Muhammed bin AbdulVahhab ile aynı fikirde olan bu alimler kendi halklarıyla karşı karşıya gelmekten çekindikleri için olsa gerek fikirlerini yayma imkanı bulamamışlardı. Muhammed bin AbdulVahhab davetinden önce Necid bölgesinde, Mısır ve Şam gibi yerlerde ilim öğrenmiş alimler vardı. Bunlar Hanbeli

mezhebi üzereydiler. Hanbeli mezhebi, hicri 10. yüzyıldan önce Necid bölgesinde yayılmaya başlamıştı. Hanbeli mezhebinin o dönemde Necid bölgesinde yaygınlaşması sonucu oradaki alimlerin ellerinde Hanbeli mezhebinin kitapları, İbn Teymiyye ve İbn Kayyim'in eserleri vardı. Nitekim Muhammed bin AbdulVahhab özellikle İbn Teymiyye ve tilmizi İbn Kayyim'in kitaplarını okudu, öyle ki o kitapların çoğunu kendi elleriyle istinsah ve bazılarını da ihtisar etmiştir (mesela Zad'ul Mead Muhtasarı gibi), hatta bazı müzelerde hala Şeyh Muhammed bin AbdulVahhab'ın İbn Teymiyye'nin eserlerinin elyazması mevcuttur.⁵ Muhammed bin AbdulVahhab'ın kitaplarını inceleyen herkes onun Şeyhulİslam İbn Teymiyye ve talebesi İbn Kayyim el-Cevziyye'den çok faydalandığını açık bir şekilde görecektir. Muhammed bin AbdulVahhab bu ikisinin sözlerine itibar ederek fikirlerinden etkilenmiş ve görüşleriyle aydınlanmıştı. Dolayısıyla Muhammed bin AbdulVahhab'ın inancını/akidesini düzeltmede, hayatına ve davet metoduna yön vermede bu iki alimin çok büyük etkisi olmuştur. Bu nedenle Muhammed bin AbdulVahhab yazdığı eserlerde Şeyhulİslam İbn Teymiyye ve İbn Kayyim el-Cevziyye'nin eserlerinden çok alıntılar yaptığı açık bir şekilde görülür.⁶

5 Muhammed bin AbdulVahhab, te'lif: Hasan AbdUllah al-i Şeyh

6 Muhammed bin AbdulVahhab'ın Davetinin Hakikati, İbn Selman

MUHAMMED BİN ABDULVAHHAB'IN DAVETİNİN HEDEFLERİ VE KAYNAKLARI

Muhammed bin AbdulVahhab'ın daveti, İslam inancını düzeltmeyi, her türlü şirk, bid'at ve hurafe lekelerinden arındırmayı hedefler. Bu ise, yaratılanın her işinde Allah'ın kendisinin üzerinde güç sahibi olduğunu itiraf etmesi, yaratıcı Allah ile yaratılan arasındaki alakayı düzenlemesiyle gerçekleşir. Bu sebeple, Allah'tan başkasına önem verilmemesi ve yalnızca O'na bağlanması gerekir. Ayrıca bu davet, insani faaliyetlere ağırlık vererek İslam ahkamını, hadlerini, açık ve gizli şiarını tatbik ederek İslam dinine inanç, ibadet, şariat ve hayat metodu olarak inanan müslüman bir toplum meydana getirmek için Peygamber (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in devrindeki İslam dinini yeniden getirmeyi hedeflemektedir. Muhammed bin AbdulVahhab'ın daveti üç önemli kaynağa dayanmaktadır:

Birincisi: Kur'an'ı Kerim

Kur'an, İslam dininin birinci kaynağıdır. Davetin sahibi Muhammed bin AbdulVahhab'ın daha on yaşına gelmeden

Kur'anı ezberlemesi, onun Kur'an'a ne kadar önem verdiğini gösterir. Muhammed bin AbdulVahhab'ın yazdığı kitap ve risalelerini okuyan birisi görüşlerini desteklemek için Kur'an ayetlerini sıralarken onun Allah'ın kitabı Kur'an'a verdiği değeri ve onu ne kadar takdir ettiğini görecektir. Öyle ki onun bazı eserleri, Kur'an ve sünnetin naslarından oluşacak seviyeye ulaşacak dereceye varır. Muhammed bin AbdulVahhab'ın "İman Esasları" adlı kitabına, "Allah'ın kitabıyla amel etmeyi emretme" diye bir bölüm eklemiştir. Muhammed bin AbdulVahhab, Kassım halkına yazdığı risalede, Kur'an hakkındaki inancını şöyle açıklamaktadır: "Ben, Kur'an'ın Allah'ın kelamı olduğuna, Allah tarafından indirildiğine, mahluk (yaratılmış) olmadığına, Allah'tan başladığına, (ahir zamanda) tekrar O'na döneceğine, Allah'ın Kur'an ile gerçekten konuştuğuna, onu, kulu, elçisi, vahyinin emini, kendisiyle kulları arasındaki elçisi Peygamberimiz Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'e indirdiğine inanırım."⁷ Muhammed bin AbdulVehhab, muhaliflerinin "Ravdu'r-Reyahin" ve "Delailu'l-Hayrat" gibi kitaplara Allah'ın kitabından daha fazla önem vermelelerini inkar edip

⁷ Muhammed bin AbdulVehhab: "ed-Durer es-Sünniyye fi'l-Ecvibetin-Necdiyye" adlı kitabın Kassım Halkına Gönderdiği Mektup" kısmından alınmıştır. Derleyen Abdurrahman b. Kâsim. Cilt:1.Sayfa:14-17

reddetmiştir. Ama Muhammed bin AbdulVahhab'ın muhalifleri Kur'an ayetlerini bile delil göstermekte cahil kaldılar. Bu sebeple Muhammed bin AbdulVahhab kendisine uyanlara kalplerinde Allah'ın kitabından daha kıymetli bir şey bulunmamasını emretti. Davet alimleri, davetlerine karşı gelen muhaliflerinden görüşlerini desteklemeleri için çoğu kez Kur'an ve sünnetten delil sunmalarını istiyorlardı.

İkincisi: Sünneti Nebeviyye

Sünneti Nebeviyye, İslam dininin ikinci kaynağıdır. Muhammed bin AbdulVahhab, küçüklüğünden beri okumak ve ezberlemek suretiyle Kur'an'a önem verdiği gibi, ayrıca Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem)'in hadislerini, özellikle daha önce zikredilen meşhur seyahatleri sırasında ziyaret ettiği o ülkelerin alimlerinden öğrenmeye önem verdi. Muhammed bin AbdulVahhab ve kendisine uyan davet alimlerinin kitaplarında Kur'an ayetlerini zikrettikten sonra bunlarla Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem)'in hadislerini birlikte zikretmedikleri neredeyse yok denecek kadar azdır. Örneğin Muhammed bin AbdulVahhab, "İman Esasları" adlı kitabına "Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) sünnete sarılmayı teşvik etmiştir" adıyla bir bölüm

eklemiştir. Muhammed bin AbdulVahhab'ın davete başlarken kendisine uyanlara kolaylık sağlaması için İbn Hacer'in "Feth'ul-Bari fi Şerhi Sahih'il-Buhari" adlı eseriyle İbn Hişam'ın "Siretu'r-Resul (sallAllahu aleyhi ve sellem)" adlı eserini özetlemesiyle Sünneti Nebeviyye'ye ne kadar önem verdiği görülür. Davet alimleri, İmam Malik'in (rahimehUllah): "Herkesin sözü alınır veya reddedilir, ancak Peygamber (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in sözü bundan müstesnadır (reddedilmez)" sözünü onaylamaktadırlar. Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'den sahih bir hadis kendilerine ulaşınca onunla amel eder, kimin sözü olursa olsun Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in sözünün önüne geçirmez ve peygamberlerin en faziletlisi Muhammed (sallAllahu aleyhi ve sellem), ümmetinin de en faziletlisinin Raşid halifeleri sonra da geri kalan ashabı olduğuna inanırlar. Yine Muhammed (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in yaratılmışların en yüce mertebesi olduğuna inanırlar.

Üçüncüsü: Selefi Salihin Eserleri

Muhammed bin AbdulVahhab ve ona uyan davet alimleri, kendilerine salah ve ilimle şahitlik edilen İslam ümmetinin geçmiş nesillerinden sahih olarak haber verilen eserlerine önem vermişlerdir. Muhammed bin AbdulVahhab, selefi

salih alimlerinden üç kişiden çok etkilenmişti. Bu alimler, Ahmed bin Hanbel, İbn Teymiyye ve İbn Kayyim'dir.

İmam Ahmed bin Hanbel (Hicri 164-241):

Muhammed bin AbdulVahhab, İmam Ahmed'in dindarlığından, takvasından, mevki ve makamlardan uzak duruşundan, sünnetin üstün gelmesi için gösterdiği çabadan ve bid'atlara karşı verdiği mücadelesinden etkilenmişti. Muhammed bin AbdulVahhab'ın hicri 10. yüzyıldan itibaren Necd bölgesinde yayılmaya başlayan İmam Ahmed bin Hanbel'in mezhebinden etkilenmesi pek tabii idi. Hanbeli mezhebi, içtihadta Kur'an ve Sünnetin etrafında toplanmaya davet etmede ve mezhep imamlarının istinbat ettikleri hükümlerle yetinilmemesi gerektiğini savunan önde gelen mezhep olmasının yanında, dindeki bid'atları reddedip inkar eden mezheplerin de en şiddetlisi idi. Nitekim Muhammed bin AbdulVahhab bütün bunlardan etkilenmişti. Kendilerine Kur'an ve Sünnetten bir delil belli olduktan sonra İmam Ahmed'in mezhebine aykırı doğru bir görüş ortaya çıksa, Hanbelilerin görüşüne aykırı da olsa hemen onunla amel etmeye gayret ederlerdi. Muhammed bin AbdulVahhab ve ona uyan davet alimleri, inançta Ehli Sünnet ve'l-Cemaat mezhebi üzere idiler. Üzerinde bulundukları yol, İmam Ahmed'in üzerinde bulunduğu selefın yoluydu. Muhammed bin AbdulVahhab'ın devrinde yaşayanlar

Allah'ın isim ve sıfatları konusunda onu kendi taraflarına çekmek için konuşmaya zorladıklarında, İmam Ahmed'in bu konudaki üslubunu kullanıp onlara şu beyitle cevap verirdi: "İbn Hanbel'in üzerinde bulunduğu büyük nimet inancıdır. Sırların ortaya çıkarılacağı günde benim de inancım odur."

Şeyhulislam İbn Teymiyye (Hicri 661-728):

Muhammed bin AbdulVahhab ve ona uyan davet alimlerinin kendisinden etkilendikleri en önemli selef alimlerinden birisi de, Şeyhulislam İbn Teymiyye'dir. Bu sebeple Muhammed bin AbdulVahhab, Şeyhulislam İbn Teymiyye'nin kitaplarına önem vermiş, bazılarını elleriyle yazmış ve görüşlerini hayatına tatbik etmişti. Muhammed bin AbdulVahhab Şeyhulislam İbn Teymiyye'nin görüşlerinden çok etkilenmişti. Şeyhulislam İbn Teymiyye'nin Hanbeli mezhebinden olması ve onun da Ahmed bin Hanbel gibi taklitçiliğe, her türlü bid'at ve şirki amellerle mücadele etmesi, Muhammed bin AbdulVahhab'ın da hoşuna gitmişti. Şeyhulislam İbn Teymiyye'nin tasavvufçulara, yunan felsefecilerine saldırması ve Kur'an, sünnet ve selefi salihin görüşlerine bağlı kalması gibi, Muhammed bin AbdulVahhab'ta öyle yapmıştır. Şeyhulislam İbn Teymiyye'nin Şam diyarında pek çok cahil insanın ibadet ettiği taş ve ağacı kestiği gibi, Muhammed bin AbdulVehhab'ta insanların ibadet ettikleri

ağaçları kesmiş ve mezarların üzerine bina edilen türbeleri aynı gaye ile yıkmıştır. İşte bu sebeple Muhammed bin AbdulVahhab ve ona uyan davet alimlerine göre en değerli kitaplar, Şeyhulİslam İbn Teymiyye ile öğrencisi İbn Kayyim'in kitapları idi.

İbn Kayyim el-Cevziyye (691-751):

İbn Kayyim el-Cevziyye, Şeyhulİslam İbn Teymiyye'nin en tanınmış öğrencilerinden birisidir. Muhammed bin AbdulVahhab, bir yandan onun zühd ve takvasından, diğer yandan onun her türlü bid'at ve şirki amellerle mücadele etmesinden etkilenmişti. Muhammed bin AbdulVahhab ve ona uyan davet alimlerinin yazdıkları kitaplarda, İbn Kayyim'in kitaplarından ve onun birçok görüşünden alıntılar içerir. Nitekim Muhammed bin AbdulVahhab'ın oğlu Abdullah şöyle demiştir: "İmam İbn Kayyim ve hocası Şeyhulİslam İbn Teymiyye, bizim nazarımızda ehli sünnetin iki hak imamı olarak bilinir. Bize göre bu ikisinin kitapları, kitapların en kıymetlisidir." Muhammed bin AbdulVahhab'ın, İbni Kayyim'in "Zad'ul-Mead" adlı kitabını özetlemesi, onun İbn Kayyim'in kitaplarına verdiği değeri ve onlardan ne kadar etkilendiğini açıkça gösterir. İbni Kayyim bu kitabın önsözünde la ilahe illAllah'ın anlamını gerçekleştirme konusuna değinmişti. Nitekim Muhammed bin AbdulVehhab bundan çok etkilenmiş, kitap ve risalelerinin pek çoğunda özellikle "Kitab'ut-Tevhid" adlı

eserinde bu konuya ağırlık vermişti. Kur'an'ı Kerim ve Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem)'in sünnetinden sonra davetin ilkelerini açıklamakta dayandığı nakli esaslardan birisi olması için, zikredilen bütün bu hususların Muhammed bin AbdulVahhab'ın selefi salihin eserlerine ne kadar değer verdiğini idrak etmiş oluyoruz.⁸

⁸ Muhammed bin AbdulVehhab'ın Davetinin Hakikati, Muhammed bin Selman

MUHAMMED BİN ABDULVAHHAB'IN DAVETİNİN İLKELERİ

Muhammed bin AbdulVahhab ile o dönemde yaşayan din alimleri arasında meydana gelen görüş ayrılıklarına neden olan onun davetinin temel ilkelerine ışık tutmaya çalışacağız. Bu görüş ayrılıklarını aşağıdaki yedi meselede sınırlandırmak mümkündür:

Tevhid, şefaat, kabir ziyâretleri, kabirlerin üzerine türbe ve kubbe gibi şeyler bina etmek, bid'atlar, iyiliği emretmek ve kötülükten sakındırmak, tekfir, kital (savaş), ictihad ve taklid. Bu meselelerin hepsini tek tek tanımaya çalışacağız.

Birinci Mesele: Tevhid

Muhammed bin AbdulVehhab'ın davetinin en önemli meselesinin tevhid meselesi olduğunu söyleyebiliriz.

Bunun dışındaki tüm meseleler ya tevhid meselesine girer ya da bu meselenin bir kolu sayılır. Nitekim Muhammed bin AbdulVahhab tevhidi şöyle tanımlamaktadır: "Tevhid: İbadette Allah Teala'yı birlemektir. Tevhid, Allah Teala'nın kullarına gönderdiği peygamberlerin dinidir."

(bkz. Kesf'uş-Şubuhat)

(Davet İmamları) Tevhidi üç kısma ayırmaktadır:

1.Rububiyet Tevhidi: Yaratmak, rızık vermek, diriltmek, öldürmek, kainattaki işleri idare etmek ve yağmur

yağdırmak gibi fiillerde Allah Teala'yı birlemek demektir. Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem)'in zamanındaki kafirler, Rububiyet Tevhidini ikrar etmişler, ancak bu ikrarları, onları müslüman kılmamıştı. Nitekim Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem) onlarla savaşmış, kanlarını ve mallarını helal kılmıştır. Rububiyet Tevhidine delil teşkil eden ayet, Allah Teala'nın şu sözüdür:

“(Ey Peygamber! O müşriklere) de ki:Size gökten (yağmur yağdırarak) ve yerden (bitkiler yeşerterek) kim rızık veriyor? Kulaklara ve gözlere kim sahip bulunuyor? Ölüden diriye, diriden de ölüyü kim çıkarıyor? (Yerde ve gökte olan bütün) işleri kim idare ediyor? (Sana, bütün bunları yapan) Allah'tır diyeceklerdir. O halde onlara de ki: (Başkasına ibadet ettiğiniz zaman) Allah'ın azabından sakınmıyor musunuz?”

(Yunus Suresi, 31. Ayet)

Bu anlamdaki ayetler pek çoktur.

2. Uluhiyyet Tevhidi: Yalvarıp yakarmak, dua etmek, adak adamak, yardım istemek, imdat dilemek ve tevekkül etmek gibi, Allah Teala'nın kullarına ibadet etmelerini emrettiği ve onlara din olarak kıldığı fiillerde Allah Teala'yı birlemeleri demektir. Tevhidin bu türü hakkında eskiden beri anlaşmazlık vuku bulmuştur. Kafirlerin inkar ettikleri Tevhid, Uluhiyyet Tevhidi'dir. Nuh (aleyhisselam)'dan Peygamberimiz Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'e

kadar olan peygamberler ile ümmetleri arasındaki düşmanlıkların vuku bulduğu tevhid, Uluhiyyet Tevhidi'dir. Nitekim Allah Teala bu konuda şöyle buyurmuştur:

“(Ey Peygamber!) Hiç şüphe yok ki sana ve senden önceki peygamberlere şöyle vahyolundu: Allah’a (başkasını) ortak koşarsan, muhakkak ki amelin boşa gider ve mutlaka hüsrana uğrayanlardan olursun.”

(Sura Suresi, 11.-12. ayetler)

3.İsim ve Sıfatlar Tevhidi: Allah Teala’nın isim ve sıfatları hakkında Kur’an ve sahih sünnette haber verilen her şeye iman etmek, Allah Teala’yı bu isim ve sıfatların gerçek anlamlarına göre vasfetmek, bu isim ve sıfatlarına keyfiyyet (nasıllık) vermemek, teşbihte bulunmamak (yarattıklarına benzetmemek), isim ve sıfatlarını te’vil etmemek veya tahrif etmemek veyahut da anlamlarını ta’til etmemek (boşa çıkarmamak) demektir. Allah Teala’yı kendisini Kur’an’da vasfettiği gibi olduğuna inanmaktır.

Nitekim Allah Teala bu konuda şöyle buyurmuştur:

“O'nun benzeri hiçbir şey yoktur. O, hakkıyla işitendir; hakkıyla görendir).”

(Şura Suresi, 11. ayet)

Davet alimlerinin Allah’ın isim ve sıfatları hakkındaki inançları budur. Bu, Ehli Sünnet ve’l-Cemaat olan selefi salihin, inançtaki mezhebidir. Davet alimlerinin selefi salihin mezhebinin hak mezhep olduğuna inandıklarından

dolayı ve İslami mezhepler arasındaki ayrılıkları kışkırtıp birbirlerine düşman kılan mezhep kavgalarından uzak durmak için bu mezhebe tabi olmuşlardı. Bu sebeple Muhammed bin AbdulVahhab ve ona tabi olan davet alimleri, davet çalışmalarında bu iki Tevhid (Rububiyet ve Uluhiyyet Tevhidi) üzerinde durmuşlardır. Muhammed bin AbdulVahhab ve ona tabi olan davet alimlerinin yazdıkları kitap ve risalelerin büyük bir kısmı, Uluhiyyet Tevhidi hakkında olmuştur. Onlarla muhalifleri olan düşmanları arasında bu meselede anlaşmazlıkların çıkmasında şaşılmanması gerekir. Muhammed bin AbdulVahhab, Tevhid'in kalp, dil ve amelle gerçekleşmesi gerektiğine inanıyordu. Çünkü Tevhid'i bildiği halde yapmayan, Firavun ve İblis gibi kafir ve inatçıdır. Muhammed bin AbdulVahhab'ın ilim talep etmeye başlamasından itibaren Tevhid meselesiyle ilgilenmesi sonucu, bu konuda bir kitap yazmış ve "Allah'ın, Kulları Üzerindeki Hakkı Olan Tevhid Kitabı" adını vermiştir. Muhammed bin AbdulVahhab Tevhidi açıklamak, onu istekli kılip ona teşvik etmek, şirki açıklamak ve insanları ondan sakındırmak için ayet ve hadisleri bu kitapta toplayarak bu ayet ve hadislerden delil olarak gösterilebilecek meselelere dikkat çekmiştir. Muhammed bin AbdulVahhab Tevhid Kitabı'na şu ayetle başlamıştır:

“Ben, cinleri ve insanları, ancak bana ibadet etsinler diye

yarattım.”

(Zariyat Suresi, 56. Ayet)

Daha sonra Allah’a ibadet etmek, Tevhid ve Kelime-i Şehadet’in anlamını açıklamak ve Kelime-i Şehadeti samimi bir şekilde söyleyip, şirkten uzak duran ve Kelime-i Şehadetin gereğini yerine getirenin günahlarının bağışlanacağına dair birtakım ayet ve hadisleri sıralamıştır. Sonra Muhammed bin AbdulVahhab, bid’atlar ve bazıları şirk olan, bazıları da belayı gidermesi veya uzaklaştırması için ip ve halka bağlamak, muska ve nazarlıklar takmak, ağaç ve taşlardan bereket ummak (teberrük), Allah’tan başkasına kurban kesmek, Allah’tan başkasından yardım ve imdat dilemek, Allah’tan başkasına yalvarmak ve salih insanlar hakkında aşırıya gitmek gibi, şirke götüren birçok batıl şeyi zikretmiştir. Muhammed bin AbdulVahhab’ın görüşlerini araştıran birisi, onun yazdığı kitap ve risaleleri ve ona tabi olan davet alimlerinin risale ve kitaplarını okumadan bu konuda ilmi olarak bir fikir sahibi olamaz. Aynı şekilde Muhammed bin AbdulVahhab Tevhid’i açıklamaya büyük önem verdiği gibi Tevhid’in zıddı olan şirki ve ona götüren bütün yolları da açıklamıştır. Hatta kendisi bu konuda özet olarak bir kitap yazmış ve “Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem)’in Cahiliye Ehline Muhalefet Ettiği Meseleler” adını vermiştir. Bu kitaba

şöyle giriş yapmıştır: “Müslümanın bu meseleleri bilmesi gerekir. Bir şeyin güzel tarafını, o şeyin zıddı ortaya çıkarır. Eşyalar zıddı ile birbirinden ayırt edilir.” 120 meseleyi içeren bu kitaptaki meseleleri, Muhammed bin AbdulVahhab öz ve kısa olarak zikretmiştir.

Tevhid, ibadette Allah Teala’yı birlemek olduğuna göre, ibadete şirk karışınca o ibadeti bozar ve sahibinin amelini boşa götürür. Nitekim Allah Teala bu konuda şöyle buyurmuştur:

“Hiç şüphe yok ki Allah, kendisine ortak koşulmasını asla bağışlamaz. Bunun dışındakileri (günahları) dilediğine bağışlar.”

(Nisa Suresi, 48. ayet)

Muhammed bin AbdulVahhab ibadeti, ibadetin içerdiği şeyleri ve çeşitlerini şöyle tanımlar: “İbadet, Allah’ın hoşuna giden ve onun razı olduğu açık ve gizli söz ve fiilleri ifade eden ve büyük anlam içeren bir isimdir. Yalnızca Allah’a ibadet etmeyi ifade eden ve büyük anlam içeren söz nedir? diye sorulacak olursa, derim ki: Allah’a itaat etmek, emirlerini yerine getirmek ve yasaklarından kaçınmaktır. Allah’tan başkasına yapılması asla caiz olmayan ibadet çeşitleri nelerdir? diye sorulacak olursa, derim ki: Yalvarıp yakarmak, yardım istemek, kurban kesmek, adak adamak, korkmak ve ümit etmek, tevekkül etmek, tevbe etmek, sevmek, haşyet, reğbet ve rahbet,

uluhiyyet (ibadet etmek), rüku (eğilmek), secde etmek, boyun eğmek ve uluhiyyet özelliklerinden olan tazim göstermektir.” Muhammed bin AbdulVahhab devamla şöyle der: “Her kim, bu ibadet çeşitlerinden herhangi birisini Allah Teala’dan başkasına yaparsa, Allah’a başkasını ortak koşmuş olur.” Doğrusu yukarıda sayılan bu ibadet çeşitlerinin hepsi, Allah’tan başkasına yapılması, Uluhiyyet Tevhidi’ne ters düşer. Bu sebeple Muhammed bin AbdulVahhab’ın davetinin hedefi, bu Tevhid’e ters düşen şirk ve putçuluğu ortadan kaldırmaktı.

Şeyhulislam İbn Teymiyye (Allah ona rahmet etsin) Muhammed bin Abdulvehhab’ın kendisini örnek aldığı önemli birisiydi. Nitekim o bu konuda şöyle der:“Nitekim Allah Teala kitabında bu Tevhid’i açıklamış ve şirke götüren yolları keserek Allah’tan başka hiç kimseden korkulmaması, O’ndan başkasından ümit edilmemesi ve ancak O’na tevekkül edilmesi gerektiğini açıklamıştır.”

Muhammed bin AbdulVahhab bazı risalelerinde Allah’tan başkasına yapıldığı takdirde Uluhiyyet Tevhidi’ne ters düşen konuları detaylı bir şekilde açıklamıştır. Örneğin bir risalesinde şöyle der: “Her kim, Allah Teala’ya gece-gündüz ibadet eder, daha sonra kabrinin yanında bir peygambere veya veliye yalvarırsa, iki ilah edinmiş olur, Allah’tan başka hakkıyla ibadet edilecek bir ilah olmadığına şehadet etmemiş olur. Çünkü kendisine dua edilen ve yalvarılan

şey, ilahtır. Yine her kim, Allah için bin tane kurban keser, daha sonra da bir peygamber veya başka birisi için kurban keserse, iki tane ilah edinmiş olur. Nitekim Allah Teala bu konuda şöyle buyurmuştur:

“De ki: Şüphesiz namazım, kurbanım, hayatım ve ölümüm, alemlerin Rabbi olan Allah içindir.”

(En’am Suresi, 162. ayet)

İkinci Mesele: Şefa

Muhammed bin AbdulVahhab şefaati, müsbet ve menfi olmak üzere iki kısma ayırır ve Şeyhulİslam İbn Teymiyye’nin bu anlamdaki sözünü aktarır. Abdurrahman bin Hasan, dedesi Muhammed bin AbdulVahhab’ın şefaati hakkındaki sözünü şöyle açıklar: “Şefaati iki türdür: (Birincisi): Kur’an’da menfi olan (reddedilen) şefaattir ki bu, kafir ve müşrikler için menfi olan şefaattir. Nitekim Allah Teala bu şefaati hakkında şöyle buyurmuştur:

“Artık şefaati edicilerin şefaati onlara fayda veremez.”

(Müddessir Suresi, 48. Ayet)

(İkincisi): Kur’an’da sabit olan şefaattir ki bu şefaati Tevhid ehline hastır. Fakat Allah Teala bu şefaati iki şeyle sınırlı kılmıştır:

1. Allah Teala’nın şefaati eden kimseye, şefaati etmesi için izin vermesi. Nitekim Allah Teala bu konuda şöyle buyurmuştur:

“O’nun (Allah’ın) izni olmadan, O’nun katında kim şefaati

edebilir?”

(Bakara Suresi, 255. Ayet)

2. Allah Teala’nın şefaata edilmesine izin verdiği kimseden razı olması. Nitekim Allah Teala bu konuda şöyle buyurmuştur:

“Onlar (melekler), Allah’ın (şefaata edilmesine) râzı olduğu kimselerden başkasına şefaata etmezler.”

(Enbiya Suresi, 28. Ayet)

Allah Teala, Tevhid ehlinden başkasına şefaata edilmesine razı olmaz. Muhammed bin AbdulVahhab ve ona tabi olan davet alimlerinin selefi salihî örnek alarak te’yid edip doğruladıkları şefaata türlerinden birisi de Kur’an veya sahih sünnette haber verilen peygamberlerin, meleklerin, evliyanın ve çocukların şefaatıdır. Bütün bunlar, Allah Teala’nın iznine ve şefaata edilen kimseden razı olmasına bağılıdır. Sana şefaata etmeleri için bunlardan şefaata talep etmen asla caiz değildir. Şefaati ancak Allah Teala’dan talep edersin. Davet alimleri, Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) bile olsa onların Allah nezdinde saygın kimseler oldukları iddiasıyla ölülerden şefaata talep etmenin Allah’a ortak koşmak (şirk) olduğunu ikrar etmişlerdir. Nitekim Allah Teala Mekke’li müşriklerin diliyle onlar hakkında şöyle buyurmaktadır:

“Onu (Allah’ı) bırakıp da kendilerine birtakım dostlar edinen (müşrik)ler: ‘Biz, o putlara ancak bizi Allah’a iyice

yaklaştırsınlar diye ibadet ediyoruz’, derler.”

(Zümer Suresi, 3. Ayet)

Başka bir ayette şöyle buyurmuştur:

”Onlar, Allah’ı bırakıp kendilerine zarar veya yarar veremeyen şeylere ibadet ederler ve: ‘Bunlar Allah katındaki şefaathıarımızdır’ derler.”

(Yunus Suresi, 18. Ayet)

Davet alimlerinin bu bakış açıları genel bir kaideden doğar ki o kaide de şudur: "İhtiyacını gidermesi için ölüye yalvarmak asla caiz değildir. Aksine bu, Allah’a ortak koşmaktır. En güzeli, ölüye dua etmek ve ona rahmet okumaktır. Çünkü ölünün bu gibi şeylere ihtiyacı vardır. Hayatta olana gelince, gücü yettiğı şeylerde ondan yardım dilemek, caizdir. Örneğın hayatta olan salih bir kimseden sana dua etmesini istemen gibi.” Davet alimleri, peygamberler, melekler, evliya ve çocukların şefaathlarını isbat noktasından hareketle Peygamberimiz Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)’in de kıyamet günü şefaathının olacağını ikrar etmişlerdir. Zira sahih sünnette O’nun (sallallahu aleyhi ve sellem)’in şefaathı sabittir. Bu şefaathı altı kısma ayırmaktadırlar ki bunların hepsi kıyamet günü olacaktır:

Birincisi: Büyük şefaathı

İkincisi: Cennete girmeleri için cennet ehline şefaath edecektir.

Üçüncüsü: Ümmetinden günahkar olanlara cehenneme girmemeleri için şefaata edecektir.

Dördüncüsü: Tevhid ehlinden olan günahkarları cehennemden çıkarmak için şefaata edecektir.

Beşincisi: Cennet ehlinden bazı kimseleri derecelerini yükseltmek için şefaata edecektir.

Altıncısı: Amcası Ebu Talib'den cehennem azabını hafifletmesi için şefaata edecektir. Bu şefaata, diğer kafirlere değil de sadece Ebu Talib'e hastır.

Muhammed bin AbdulVahhab'ın şefaata konusundaki davetine kısa bir bakışla, onun ve ona tabi olan davet alimlerinin Tevhid'i korumak, şirke götüren her türlü sebepten ve salih kimseler hakkında aşırıya gitmekten uzaklaşmak için gösterdikleri çabayı öğrenmiş olmaktadır.

Üçüncü Mesele: Kabir ziyaretleri ve kabirlerin üzerine bina yapmak

Muhammed bin AbdulVahhab ile onun muhalifleri arasında tartışma ve düşmanlıkların çıkmasına sebep olan en önemli meselenin kabir ziyaretleri ve kabirlerin üzerine bina yapma meselesi olduğunu söyleyebiliriz. Şaşılmanması gereken bir şey var ki, Muhammed bin AbdulVahhab'ın yaşadığı dönemde İslam dünyasındaki cahil insanlar, evliya ve salih kimselerin kabirlerini takdis etmeleri, onlara yönelerek ibadet etmeleri veya onlara yaklaşabilmek için ibadet çeşitlerinden herhangi birisini onlar için yapmak,

yaygın olan putçuluk şekillerinden birisi haline gelmişti. Muhammed bin AbdulVahhab bazı İslam ülkelerine seyahata çıktığında bu putçuluk şekillerinin yaygınlaştığını görmüş, gücü yettiğinde bu durumu düzeltmeye azmetmişti. Muhammed bin AbdulVahhab ve ona tabi olan davet alimlerinin yazdıkları kitapları iyice araştıran birisi, onların yazmış oldukları birçok kitap ve risalelerde bu konu üzerinde çokça durduklarını görecektir. Nitekim Muhammed bin AbdulVahhab Tevhid Kitabı'nda başlı başına bir bölüm açmış ve Nuh (aleyhisselam)'dan beri insanların kafir olmalarının sebebinin salih kimselerin kabirlerinde aşırıya gitmek olduğunu zikretmiş, ardından salih kimsenin kabrinin yanında Allah'a ibadet edenler hakkında Allah'ın şiddetli azabını belirten başka bir bölüm açmıştır. O halde kabirde yatan salih bir kimseye ibadet edenin hali nice olur? Sonra üçüncü bir bölüm açmış ve orada Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem)'in Tevhid'i koruma uğruna gösterdiği çabasını belirtmiştir. Muhammed bin AbdulVahhab başka bir yerde cahil insanların evliya ve salih kimselerin kabirlerinin yanında yaptıkları ve Uluhiyyet Tevhidi'ne tamamen ters düşen şeyleri açıklamıştır. Öyle ki bu insanlar, kabirlerde yatanlara kurban kesmek, adak adamak, onlara yalvarıp yakarmak ve onlardan medet dilemek gibi Allah'tan başkasına yapılması asla caiz olmayan şeyler

yapmaktaydılar. Nitekim Mekke’li müşrikler de putlarına böyle yapıyorlardı. Mekke’li müşrikler, Allah Teala’nın rızık veren, yaşatan ve öldüren, kainattaki işleri idare eden olduğuna iman ediyorlardı. Fakat onlar, Allah’a yakın olabilmek için bu putlara yöneliyorlardı. İşte cahil insanlar, evliya ve salih kimseler hakkında da böyle zannediyorlar. Bu sebeple bu cahil insanlar da Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem)’in döneminde düştükleri şirke düşmüş oldular. Hatta Muhammed bin AbdulVahhab kendi döneminde vuku bulan şirkin, öncekilerin (Mekke'li müşriklerin) şirkinden iki konuda daha şiddetli olduğuna inanıyordu:

Birincisi: İlk müşrikler, melekler, evliya, salih kimseler ve putlar gibi ilahlarına ancak bolluk anında ibadet ediyorlar, şiddet ve darlık zamanında ise yalnızca Allah’a ibadet ediyorlardı. Nitekim Allah Teala ilk müşrikler hakkında şöyle buyurmuştur:

”(Müşrikler gemiye bindikleri ve) dalgalar onları dağlar gibi kuşattığında (boğulma korkusuyla dehşete kapıldıkları için) dini tamamen Allah’a has kılarak O’na yalvarırlar.”

(Lokman Suresi, 32. Ayet)

Muhammed bin AbdulVahhab’ın zamanında yaşayan müşriklere gelince, onlar hem bolluk, hem de darlık anında kabirlerde yatanlara yöneliyorlardı.

İkincisi: İlk müşrikler Allah ile birlikte peygamberler, veliler ve melekler gibi Allah’a yakın olan varlıklara yalvarıyor veya Allah’a isyan etmeyen, aksine O’na itaat eden ağaçlar ve taşlar gibi varlıklara tapıyorlardı. Halbuki Muhammed bin AbdulVahhab’ın zamanında yaşayan bazı müşrikler Allah ile birlikte zinakar, hırsız ve namaz kılmayan kimseler oldukları bilinen en fasık insanlara yalvarıyorlardı. Bunun içindir ki Muhammed bin AbdulVahhab ve ona tabi olan davet alimleri, fıkıh usulü ilminde “Haram’a götüren her şey, haram gibidir” anlamına gelen “Seddu'z-Zeria” kaidesine sımsıkı sarılmışlardır. Bu sebeple Peygamber (sallAllahu aleyhi ve sellem) kabirlerin üzerine mescidler yapılmasını yasaklamıştır. Çünkü bu durum, kabirde yatanlara tazim göstermeye, ardından da onlara ibadet etmeye sebep olabilir. Aynı şekilde Peygamber (sallAllahu aleyhi ve sellem) şirk olan kendisine tazim gösterilmesine, daha sonra da ibadet edilmesine vesile olacak kendisi hakkında aşırıya gitmeyi, kendisini gereğinden fazla methetmeyi ve kabrini ibadet edilen bir yer haline getirmeyi yasaklamıştır.

Dördüncü Mesele: Bid’atlar

Muhammed bin AbdulVahhab bazı risalelerinde dinde çıkarılan her yeniliğin bid’at olduğunu belirtmekte, kendisi ve ona tabi olan davet alimleri de dindeki bu yenilikleri

bid'atlar olarak adlandırmaktadırlar. Bu konuda Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem)'in hadisini delil göstermektedirler. Muhammed bin AbdulVahhab davete başlamasından itibaren her türlü bid'atlarla savaşırmıştır. Bu sebeple, dinde bid'at olan bir çok şeyi içerdği için "Delailu'l-Hayat" ve "Ravdur-Reyahîn" adlı iki kitabı okumayı öğrencilerine yasaklamıştı. Muhammed bin AbdulVahhab ve ona tabi olan davet alimlerinin yazdıkları kitap ve risalelerde dine sonradan sokulan bid'atlar konusu büyük bir yer tutmuştur. Öyleki bu kitap ve risalelerde bid'atlar hakkında bir şeye rastlamamak neredeyse yok gibidir. Nitekim bu kitap ve risaleler, İslam dinine sonradan sokulan, müslümanları gerçek ve katıksız İslam dininden kendilerini uzaklaştıran bid'atlar konusuna detaylı veya özet olarak değinmiştir. Bu bid'atların en önemlileri şunlar idi:

1. Mevlidi Nebevi'yi kutlama bid'atı:

Muhammed b. AbdulVahhab önderliğindeki davet alimleri, Mevlidi Nebevi'yi kutlamayı, dine sonradan sokulan bir bid'at olarak görmektedirler. Çünkü bu ümmetin ilk müslümanlarından bu konuda böyle birşey rivayet olunmamıştır. Bunların başında da sahabe gelmektedir. Sahabenin, Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem)'i bizden daha fazla sevdiklerinde hiç şüphe yoktur. Şayet O'nun doğum gününü kutlamak hayırlı birşey olsaydı,

bunu ilk önce onlar yaparlardı. Bunun yanında, bu kutlama dinin prensip ve öğretilerinden tamamen uzak olan çirkinlikler içermekte idi. Bu sebeple Muhammed bin AbdulVahhab Riyad'ın kadısı Süleyman bin Suheym'in Mevlidi Nebevi'yi kutlama merasimine iştirak etmesine itiraz etmiş ve ona şöyle demiştir: “İnsanlar, Mevlidi Nebevi'yi kutlama merasimine gidip onlara mevlid okuduğuna ve orada hazır bulunduğuna dair senin aleyhine şahitlik yapacaklardır. Oradakiler yardım etmeleri için şeyhlerini çağırdıklarını, onlardan yardım ve medet istediklerini biliyorsun. Ve sen de bu merasim için hazırlanan yemekten yiyorsun. Şayet bunun küfür olduğunu biliyorsan, nasıl olur da merasimlerine giderek bu fiillerinde onlara yardım eder ve küfür olan bu merasimlerinde hazır bulunursun.”

Bu bid'atı ilk defa inkar edip reddeden sadece davet alimleri değildi. Nitekim onlardan önce Şeyhulislam İbn Teymiyye (Allah ona rahmet etsin) bu bid'atı inkar edip reddetmiş ve bu olayı, İsa (aleyhisselam)'ın doğum gününü kendilerine bayram ilan edip kutlayan hristiyanlara benzemek olarak görmüştür. Bunun da ötesinde, bu ümmetin ilk müslümanları bunu hiç yapmadılar. Şayet bunda hayır olsaydı, ilk önce onlar yaparlardı.

2. Tasavvufçuluk bid'atı:

Muhammed bin AbdulVahhab, ibadet ve halvetlerinde

İslâm dînine aykırı dua ve zikirler olması, içerisinde bir çok bid'at ve Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in sünnetine aykırı çeşitli yollar bulunması sebebiyle tasavvufçuluğu bozuk bir yol olarak görmüştür.

Davet alimlerinin tasavvufçuluk ve tasavvufçularla olan savaşı, işte bu noktadan başlamıştır. Zira tasavvufçuluğun içerisine İslam dini ile hiç bir ilgisi olmayan çeşitli bid'atlar girmiş ve tasavvufçuluğu İslam toplumunda bozuk fırkalardan birisi haline getirmişti.

Hüseyin bin Ğannam, Muhammed bin Abdulvahhab'ın tasavvufçuluğun saçmalıklarına ve hayal ürünü şeylerine karşı çıkmasının sebebini, bu gibi şeylerin Kur'an, sünnet ve ümmetin ilk müslümanlarının izledikleri yola aykırı olmakla açıklamıştır. Gerçek şu ki Muhammed bin AbdulVahhab'ın tasavvufçuluğun bid'atlarını inkar etmesi, bu mübarek davete başladığı ilk andan itibaren ortaya çıkmıştı. Nitekim Muhammed bin AbdulVahhab Basra'da iken Basra'daki tarikatçılarla şianın şeyhlerine hücum etmeye başlamış ve onların bid'atlarına karşı çıkarak bu bid'atları inkar etmişti. Bu sebeple Muhammed bin AbdulVahhab, onların eziyetlerine maruz kalmış ve -daha önce de belirtildiği gibi- onu Basra'dan çıkmak zorunda bırakmıştı. Muhammed bin AbdulVahhab ve onun daveti, evliya ve salih kimselerin kerametlerini inkar ediyor anlamında değildir. Bunun içindir ki Muhammed bin

AbdulVahhab Kassım halkına yazdığı mektupta şöyle demiştir: “Ben, evliyayı ve onların sahip oldukları kerametleri ikrar ediyorum. Ancak onlar Allah Teala’ya yapılması gereken şeylerin hiç birisini hak etmiyorlar. Allah’tan başka hiç kimsenin gücünün yetmediği şeyler, onlardan istenemez.”

Beşinci Mesele: İyiliği Emretmek ve Kötülükten Alıkoymak

Muhammed bin AbdulVahhab’ın başlattığı selefi davetin en belirgin özelliği, davetin teorik yönü ile uygulama yönü arasında bir mesafenin olmamasıdır. Aksine prensiplerine sahip çıkan ve uygulama alanında buna sıkı sıkıya bağlı kalan selefi davet gibi başka bir İslami hareket bilinmemektedir. Bu sebeple davetin benimsediği temel prensiplerden birisi, bu davete tabi olanlara İslam dininin emirlerini yerine getirmelerini ve yasaklarından da kaçınmalarını uygulamaya karar vermek olmuştur. İslam toplumunda yaşayan her müslümanı gücünün yettiği kadarıyla bunları uygulamakla sorumlu tutmuştur. Buna, Muhammed bin AbdulVahhab’ın daveti, “İyiliği emretmek ve kötülükten alıkoymak” anlamına gelen “Emri bil-ma’rûf ve'n-nehyi ani'l-münker” adını vermiştir.

Bu sebeple Muhammed bin AbdulVahhab, İslam şeriatıyla onun prensiplerinin gerekli kıldığı kadarıyla iyiliği emretmeyi ve kötülükten de alıkoymayı farz görmektedir.

Muhammed bin Abdullatîf b. Abdurrahman b. Hasan Âl eş-Şeyh, davetin iyiliği emretme ve kötülükten alıkoyma nizamı hakkındaki görüşünü şöyle özetlemiştir: “İyiliği emretme ve kötülükten alıkoymayı, her gücü yetenin, gücü nisbetince eliyle, eliyle yerine getiremiyorsa diliyle, diliyle de yerine getiremiyorsa, kalbiyle yerine getirmesini farz görmekteyiz. Nitekim Peygamber (sallAllahu aleyhi ve sellem) sahih bir hadiste şöyle buyurmuştur:

”Sizden kim bir kötülük görürse, onu eliyle değiştirsin. Eliyle değiştirmeye gücü yetmezse, onu diliyle (söyleyerek) değiştirsin. Diliyle değiştirmeye gücü yermese, onu kalbiyle değiştirsin (çirkin görsün).İşte bu (fiil) imanın en zayıf olanıdır.”

(Sahih bir Hadistir. Muslim ve diğerleri rivayet etmiştir)

Gerçekte iyiliği emretme ve kötülükten alıkoyma nizamı, Muhammed bin AbdulVahhab ve onun davetinin ortaya çıkardığı yeni bir şey değildi. Bu, prensibi ve temeli olan İslami bir nizamdır. Nitekim İslam devletinde eskiden bir mevki vardı. Bu mevkiye “Hisbe”, bu mevkinin sahibine de “Muhtesib” denilmekteydi. Bunun görevi, iyiliği emretme ve kötülükten alıkoyma kaidesini uygulamaktı. Muhtesib ile birlikte, insanların işlerini, genel ahlakı, ticareti, meslek sahiplerini, fiyatları, ölçüleri ve diğer şeyleri kontrol eden yardımcılar vardı.

Muhammed bin AbdulVahhab’ın daveti ibadetlere ve

genel ahlak üzerine yoğunlaşmış olsa bile yukarıda zikrettiğimiz nizâm, selefi davette büyük ölçüde iyiliği emretme ve kötülükten alıkoyma nizâmına benziyordu. Nitekim selefi davetçiler, insanları cuma namazına gelmeye ve cemaatle namaz kılmaya yönlendirmeleri, insanların Ramazan ayında oruç yemelerini yasaklamaları gibi şeyleri yerine getiriyorlardı.

Ayrıca, içki içmek, bütün bozuk oyunlar ve genel olarak açıktan günah işlemek gibi, her türlü bozukluklardan toplumu korumaya çalışıyorlardı.

Muhammed bin AbdulVahhab kendisine tabi olanları iyiliği emretme ve kötülükten alıkoyma nizamına sıkı sıkıya bağlı kalmalarını emrediyor ve onları bu konuda Allah'ın yoluna hikmet ve güzel öğüt üzerine kurulu olan İslami yön olan Allah'ın şu emri doğrultusunda yönlendiriyordu:

“Rabbinin (dinine ve O’nun dosdoğru) yoluna, hikmet ve güzel öğütle dâvet et.”

(Nahl Suresi, 125. ayet)

Bu sebeple Muhammed bin AbdulVahhab bir risalesinde şöyle demiştir:

“İlim ehli der ki, iyiliği emreden ve kötülükten yasaklamaya çalışanın üç şeye ihtiyacı vardır: Emretmeye ve yasaklamaya çalıştığı şeyi iyi bilmesi, emretmeye ve yasaklamaya çalıştığı şeyde yumuşak olması ve bu uğurda gelebilecek eziyetlere karşı sabırlı olması.”

Muhammed bin AbdulVahhab, kendisine tabi olanları iyiliği emretme ve kötülükten alıkoymanın âdâbına riâyet etmeye gayret etmekte, ister emir olsun, ister başkası olsun bir müslümandan kötülük sâdır olursa, kendisine yumuşak bir şekilde ve gizli olarak öğüt verilmesini, şayet bu öğüdü kabul etmezse, ona nasihat edecek birisinin gönderilmesini belirtmektedir. Bununla da iflah olmazsa, bu kötülük açıktan inkâr edilir. Fakat kötülüğü işleyen kimse emir ise, bunun durumu kendisinden daha yüksek makama gizli olarak bildirilir. Bu direktif, İslâm ümmetini birleştirmek ve tefrikaya düşmemesi için Muhammed bin AbdulVahhab'ın gösterdiği gayret idi.

Altıncı Mesele: Tekfir (kâfir sayma) ve kıtâl (savaşma)

Muhammed bin AbdulVahhab'ın selefî dâvete, bu dâvetin düşmanlarına ve muhâliflerine karşı bu dâveti yaymak için onu korumanın gerekli olduğuna tamamen inanıyordu. Bu sebeple o dönemde kendisine dayanacağı bir dayanak aramaya başladı. Sonunda kendisine bu dâveti savunma ve yayma sözü veren Der'îyye emiri Muhammed bin Suud'u buldu. Bu, selefî dâvetin kılıç zoruyla yayıldı anlamına gelmez. Doğru olan bunun tam tersidir. Bu dâvetin tarihini iyice araştıran bir kimse, böyle olduğunu görecektir. Muhammed bin AbdulVahhab bu dâvetini yaymak için bir çok yola başvurdu. Cihâd ve savaşmak, bu yolların son

merhâlesiydi. İlk olarak vâaz ve öğretme üslûbuna başvurmuş, öğrencilerine dâvetin prensiplerini öğretmek için her gün birden fazla ilim meclisi oluşturmuştu. Ayrıca dâvetin prensiplerini açıklamak için hitâbet üslûbuna da başvurmuştu. Yine kendisi ile çeşitli ülke halklarına yazdığı mektuplar gibi, mektuplar yazıp yollamak, o ülke âlimleri ile münâzaralar düzenlemek ve dâvetin hakikatini anlatan kitaplar yazmak gibi üslûplara başvurmuştu.

Ardından sayılan bütün bu yollar fayda vermezse, bu dâveti, ona tâbi olanları ve onun sancağı altında birleşmek isteyenleri korumak, bu dâvetin yayılması için uygun ortamın sağlanması, İslâm’a inanç, ibâdet, şeriat ve metod olarak inanan ve insanları hakka tâbi olmaya zorlayacak bir yönetime sahip İslâmî bir devletin kurulması için cihâd ve savaş merhâlesi gelir. Böylece görmekteyiz ki bu dâvet, yayılmaya başladıktan sonraki merhâlelerin çoğunda barışçı bir yönetime başvurmuş ve barışçı yollar sonuçsuz kalmadıkça savaş yoluna başvurmamıştır. Muhammed bin AbdulVahhab tekfîr konusunda aynen şunu söylemiştir: "Tekfîr meselesine gelince, ben Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in bildikten sonra ona küfreden, insanları onun dîninden yasaklayan ve bu dînin emirlerini yerine getirenlere düşmanlık besleyenleri tekfîr ediyorum (kâfir sayıyorum)."

Muhammed bin Abdulvahhab daha sonra şöyle demiştir:

“Savaşa gelince, biz bugüne kadar kısas ve mukaddes şeyleri koruma amacının dışında hiç kimseyle savaşımadık. Bu savaştıklarımız, diyârımıza gelip de kendilerini serbest bırakmamız için bir sebep bırakmayanlardır. Fakat mukabelede bulunmak amacıyla bazı kimselerle savaştık. Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

“Bir kötülüğün cezası, misliyle bir kötülüktür.”

(Şura Suresi, 40. ayet)

Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem)’in dînini bildikten sonra ona açıkça küfreden kimseyle de savaşıyoruz.”

Doğrusu yukarıdaki metin, kısa olmasına rağmen bu dâveti kötüleyenlere karşılık vermektedir. Hakikatte bu metin, Muhammed bin AbdulVahhab’ın dâvetinin tekfîr ve kîtâl (savaş) meselesindeki görüşünü özetlemektedir.

Muhammed bin Abdulvahhab ve ona tâbi olan dâvet âlimlerinin yazdıkları risâle ve kitaplarda Kur’an, Sünnet ve selefi sâlihın sözlerinden deliller sunarak dâvetin bu meseledeki görüşünü açıklamış ve bu dâvete karşı çıkanları iknâ etmeye çalışmıştır. Muhammed bin AbdulVahhab bu risâlelerinin birinde şöyle demiştir: “İslâm âlimleri, Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem)’i bir şeyde tasdik edip diğer bir şeyde yalanlayanın kâfir, kanının ve malının helâl olduğunda ittifak ettiklerini belirtmiştir. Tevhîdi, Allah Teâlâ’ya hâlis kılmak, Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem)’in getirmiş olduğu en önemli şeydir. Namazı ve

zekâtı inkâr edenle savaşıyoruz da tevhîdi Allah’a hâlis kılmayı inkâr eden, hatta tevhîd ehline düşmanlık besleyip onlarla savaşıp kimseyle nasıl savaşmayız?” Bundan sonra Muhammed bin AbdulVahhab, “Bir kimsenin tekfîr edilmemesi ve onunla savaşılmaması için onun lâ ilâhe illAllah demesi yeterlidir” diyenlere cevap vermiş, çoğu zaman onların ileri sürdükleri şüpheleri “Keşfu's-Şubuhât” adlı kitabında çürütmüştür.

Muhammed bin AbdulVahhab son olarak Tevhîd’in yalnızca Allah Teâlâ’ya hâlis kılınmasının kalple îmân, dille ikrar ve âzâlarla amel etmek olduğunu, bu sayılanlardan birisi ihlâl edildiğinde, o şahsın müslüman olamayacağını onaylamıştır. Doğrusu Muhammed bin AbdulVahhab’ın sözlerini iyice düşünen, lâ ilâhe illAllah dediği halde onun anlamını bilmeyen ve gereklerini yerine getirmeyen kimsenin kanı ve malını kurtaramayacağı konusundaki delilinin güçlü olduğunu görecektir. Nitekim Necid diyârında sahralarda yaşayan bedevîler şirk ve küfür içerisindeydiler.

Muhammed bin AbdulVahhab başka bir risâlede tekfîr edilmesi gerekenleri dört grupta toplamıştır:

1. Tevhîdi, onun Allah Teâlâ hâlis kılınması gerektiğine ve ondan başkasına inanmanın şirk olduğunu bildiği halde, bunu önemsemeyen, onunla amel etmeyen, Tevhîd’e girmeyen, şirki de terketmeyen kimse kâfirdir ve

küfründen dolayı onunla savaşıyoruz.

2. Bütün bunları bildiği halde, Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem)'in dînine küfreden, şirk ehlini öven kimse, birinci maddede sayılan kimseden daha kâfirdir.

3. Tevhîdi bilip ona tâbi olduğu ve şirki bilip onu terkettiği halde, Tevhîd'e girenden nefret edip şirk üzere kalana sevgi besleyen kimse de kâfirdir. Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

“Bu, onların, Allah'ın indirdiklerinden hoşlanmamaları sebebiyledir. Allah da onların amellerini iptal etmiştir.”

(Muhammed Suresi, 9. ayet)

4. Bütün bunlardan kurtulduğu halde, o beldeden hicret etme imkânına sahip olduğu halde oradan hicret etmeyip yaşadığı belde halkının Tevhid ehline düşmanlık beslemesi ve onlarla savaşması sebebiyle belde halkıyla birlikte malı ve canıyla Tevhîd ehline karşı savaşan kimse de kâfirdir.

Yedinci Mesele: İctihad ve Taklid

Şüphesiz ki Muhammed bin AbdulVahhab'ın dâvetinin gerçekleştirmeye çalıştığı en önemli esaslardan birisi, Kur'an ve Sünnete uymaya, o dönemde müslümanların akıllarına hâkim olan taklit anlayışı ile savaşmaya dâvet etmek olmuştur. Bu taklid anlayışından dolayı müslümanlar, Kur'an'ı Kerîm'den, Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem)'in sünnetinden ve selefi sâlihın eserlerinden yüz çevirip eski imamlarını körü körüne taklid

etmeye yönelmişlerdi. Böylelikle onlar imamlarının huzurunda ölü yıkayan kimsenin önündeki cenâze hâline geldiler. Bununla birlikte dâvet âlimleri, dînin esaslarındaki mezheplerinin Ehli Sünnet ve'l-Cemaat mezhebi, amelde ise Ahmed bin Hanbel'in mezhebi olduğunu açıkça ifâde ediyorlardı. Aynı şekilde dâvet âlimleri dînin esaslarında ictihâdın olmadığını açıkça ifâde ediyorlardı. Muhammed bin AbdulVahhab, hangi imamdan olursa olsun, amelde kendisine gelecek hak sözü kabul edeceğini, bunun dışındakileri terk edeceğini bizzat kendisi açıkça ifâde etmiştir. Fakat Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem) bunun dışındadır. Çünkü hak ondan hiç ayrılmazdı.

Muhammed bin AbdulVahhab ve ona tâbi olanların bağlı oldukları Hanbelî Mezhebi, öğrencilerini ictihada dâvet etmektedir. Aksine Hanbelî Mezhebi, ictihada dönmeye çağıran İslâmî mezheplerin ilkidir. Bu sebeple Hanbelî mezhebinden Şeyhulİslâm İbn Teymiyye gibi becerikli müctehid âlimler çıkmıştır.

Bundan dolayı Muhammed bin Abdulvahhab'ın taklidçilikle savaşıması, Kur'an'a ve selefi sâlih'in eserlerine bakmaya dâvet etmesi pek tabîî idi. Öyle ki bunlara dönüp bakmadıkça ictihad etmek mümkün değildir.

Nitekim Muhammed bin AbdulVahhab, Kur'an ve sünnetten yüz çevirmeleri ve yeni âlimlerin yazmış oldukları eserlerle uğraşmaları sebebiyle, müslümanların

gerçek İslam dininden sapmış olduklarını idrak etmiştir. Bunun sebebi, insanların ictihad makamına erişilmesinin imkansız olduğuna inanmalarıdır. Nitekim Muhammed bin AbdulVahhab, ıslahat için taklidçilik prangasını yıkmaktan, Kur'an ve sahih sünnete dönmekten başka bir çarenin olmadığına, Kur'an'ın anlamı anlaşılmayan kitap ve sünneti de anlamak isteyenine onu anlamamanın imkansız bir şey olmadığına inanmıştı. Muhammed bin AbdulVahhab bir çok münasebette taklidçiliği yermiş ve onu Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem)'in müşriklere muhalefet ettiği şeylerden saymıştır.

Nitekim bu konuda şöyle demiştir: “Müşriklerin dininin en büyük esası, taklidçilik üzerine bina olunmuştur. Bu, ilk kafirlerden son kafirlere kadar olan bütün kafirlerin en büyük kaidesidir.” Muhammed bin AbdulVahhab'ın taklitçiliğe savaş açmış olması, onun taklidin her türüsüne ve şartlarına savaş açtığı anlamına gelmez. Fakat Muhammed bin AbdulVahhab'a göre taklidçilik, bazen haram, bazen da mübah ve izin verilmiş olabilir. Buna göre, zaruri haller dışında delilleri detaylı bir şekilde bilen ve bunlardan hüküm çıkarabilen bir kimsenin taklid etmesi haramdır. Her işinde delilleri detaylı bir şekilde bilemeyen kimsenin taklid etmesi mübah ve kendisine ruhsat verilmiştir. Bu sebeple Muhammed bin AbdulVahhab, kendisinin taklitçiliği tamamen iptal edip yok saymakla

itham edenleri yalanlamıştır. Muhammed bin AbdulVahhab ve ona tabi olanlar, amelde belirli bir mezhebe bağı kalmışlarsa da -ki bu Ahmed bin Hanbel'in mezhebidir- fakat mezhep taassubuna girmemiş, mezhebin görüşünü kesin bir nassa tercih etmemişlerdir. Bundan dolayı Muhammed bin AbdulVahhab ve ona tabi olan davet alimleri, kendilerine göre tercih edilen görüşü onaylamak için birçok münasebette dört mezhep imamının bazı meselelerdeki görüşlerini aktardıklarını görmekteyiz. Aynı şekilde onlar, bir çok araştırmalarında değişik İslami mezheplere ait kitaplara dayanmışlardır. Bunun içindir ki Muhammed bin AbdulVahhab şöyle demiştir: “Sonra biz, Allah'ın kitabını anlamak için elimizdeki yaygın tefsir kitaplarından yararlanıyoruz. Bizdeki bu tefsir kitaplarının en kıymetlisi İbn Cerir et-Taberî'nin tefsiridir. Onun özeti durumundaki Şafii mezhebine mensup olan İbn Kesir'in tefsiridir. Aynı şekilde Beğavi, Beydavi, Hazin, Haddad, Celaleyn ve diğer tefsir kitaplarıdır. Hadisi anlamak için, Buhari'nin sahihini şerheden İbn Hacer Askalani ve Kastalani, Müslim'in sahihini şerheden Nevevi ve Cami'us -Sağır'i şerheden Münavi gibi tanınmış imamların kitaplarından yararlanıyoruz. Hadis kitaplarına, özellikle de Kütübi Sitte ve bunların şerhlerine önem veriyoruz.” Muhammed bin AbdulVahhab devamla şöyle demiştir:

“(Bu ilimlerin dışında) diğer dallardaki usul, furu’, kavaid, siyer, nahiv, sarf ve bütün imamların ilimleri hakkında yazılan kitaplarla da ilgileniyoruz.”

Şüphesiz ki Muhammed bin AbdulVahhab’ın bu konuda sözleri bize bir çok ipucu ve veriler vermektedir ki bunların en önemlisi, bu davete tabi olan alimler, Hanbeli mezhebinin kitaplarıyla ve bu mezhebin alimlerine bir bağınazlık yapmamakta, aksine onlar kaynağı ne olursa olsun kendilerini hakka ulaştıracak her şeyle ilgilenen açık görüşlü alimlerdir. Bu sebeple davet alimleri, yazdıkları bazı risalelerde, müctehid hak kendisine apaçık belli olduktan sonra dört mezhep imamının görüşlerine aykırı da olsa başka görüşleri tercih etmiş ve bu ictihaddan ise, bunun ictihad olduğunu ikrar etmişlerdir.

Bu sebeple Muhammed bin AbdulVahhab, Süveydî denilen şahsa yazdığı mektupta şöyle demiştir: ”Ben, bir tasavvufçu, fakîh, kelâmcı veya İbn Kayyim, Zehebî ve İbn Kesîr gibi büyük imamlardan bir imamın mezhebine dâvet etmiyorum. Aksine ben, yalnızca Allah Teâlâ’ya ibâdet etmeye ve onun hiçbir ortağının bulunmadığına dâvet ediyorum. Yine ben, ümmetinden sahâbe ile onlardan sonra gelecek olanlara kendisine sımsıkı sarılmalarını vasiyet ettiği Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem)’in sünnetine dâvet ediyorum.”

Burada belirtilmesi gereken şeylerden birisi de,

Muhammed bin Abdulvahhab ve ona tâbi olan dâvet âlimlerinin Şeyhulislâm İbn Teymiyye ve öğrencisi İbn Kayyim'in (Allah ikisine de rahmet etsin) görüşlerine hayranlık duymaları ve birçok görüşlerinde onlara tâbi olmalarıydı. Fakat bu, bazı araştırmacıların iddiâ ettikleri gibi Muhammed bin AbdulVahhab ve ona tâbi olan dâvet âlimlerinin Şeyhulislâm İbn Teymiyye ve öğrencisi İbn Kayyim'i taklid ettikleri anlamında değildir. Aksine bu, hakkın hak olana mutabık olmasıdır.

Taklidin anlamı, delillere bakmaksızın selef âlimlerinin bir meselede vermiş oldukları fetvâları olduğu gibi alıp kabul etmektir. Bunlara delilleriyle îmân edip iknâ olmak, taklid olarak adlandırılmaz.

Bundan dolayı dâvet âlimleri, Şeyhulislâm İbn Teymiyye ve öğrencisi İbn Kayyim'i hak olanın dışında taklid etmediklerini açıkça ifâde etmişlerdir. Kaynağı ne olursa olsun, bu ikisinin dışındaki âlimlerinin sözlerini doğru buldukları zaman ona tâbi olurlardı.

Nitekim Muhammed bin AbdulVahhab'ın oğlu Abdullah bu konuda şöyle demiştir: “Bize göre, İbn Kayyim ve hocası İbn Teymiyye Ehli Sünnet'in hak üzere olan iki âlimidir. Bu ikisinin kitapları bizim yanımızda kitapların en kıymetlisidir. Fakat biz, her meselede onları taklid etmiyoruz. Çünkü Peygamber (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in sözünden başka herkesin sözü kabul edilir veya terkedilir. Bilindiği gibi biz,

bir çok meselede onlara muhâlefet etmekteyiz. Bu meselelerden birisi de, bir mecliste bir lafızla üç talakın vukû bulacağını söylememizdir. Çünkü biz, bu meselede dört mezhep imamının dediklerine uyarız."

Muhammed bin AbdulVahhab ve ona tâbi olan dâvet âlimleri -daha önce de belirtildiği gibi-, amelde İmam Ahmed'in mezhebine tâbi olduklarından dolayı, dört mezhebin dışındaki diğer mezheplerin bir ölçüsü olmadığı için dört mezhep imamından herhangi birisini taklid edene itiraz etmemişlerdir. Nitekim Muhammed bin AbdulVahhab bunu, adı geçen risâlesinde belirtmiştir.⁹

9 Muhammed bin AbdulVahhab'ın Davetinin Hakikati, Muhammed ibn Selman

ŞEYH MUHAMMED BİN ABDULVAHHAB'A KİMLER DÜŞMANLIK EDİYOR?

Şeyh AbdilAziz bin Baz şöyle der: “Düşmanlık edip husumet besleyenler iki kısımdır:

1-İlim ve din adına ona düşmanlık edenler.

2-Siyasi sebeplerle düşmanlık edenler ama bunu ilim ve din kisvesiyle gizleyenler.

Bunlar Üstad’a düşmanlıklarını ortaya koyan alimlerin husumetini istismar ettiler ve: “O hak üzere değildir; şöyledir, böyledir” dediler. Üstad ise davete devamla şüpheleri izale etti, delillerini açıkladı ve insanları Kitab ve Sünnet temelli hakikatlara yöneltti. Onun için bazen “Haricidir” diyorlar, bazen de “İcmayı bırakıp mutlak ictihad sahibi olduğunu iddia ediyor, kendisinden önceki alimler ve fakihleri önemsemiyor” diyorlar, bazen de başka şeylerle iftira ediyorlardı. Böyle yapanların bir kısmı ilimlerinin azlığından bunları söylüyor, bazıları da başkalarının sözlerine kapılıyordu. Diğer bir kısmı da makamlarını kaybetmekten korktuklarından siyasi sebeplerle düşmanlık gösteriyor, ama bunu, İslam ve din

ile örtüyor, sözleri çarpıtıp saptıranların değerlendirmelerini kendilerine mesned ediniyorlardı. Hasım olanları esasında üç kısma ayırmak daha doğru olur: Birincisi, hakkı batıl, batılı hak gören şaşkın alimler. Bunlar kabirlerin üzerine türbe yapmayı, üzerlerine mescid inşa edilmesini, Allah dışında onlara dua edilip yardım dilenmesini ve benzeri şeyleri din ve doğru şey olarak kabul edip inanırlar. Bunları kabul etmeyenlerin de salihlere, velilere buğzettiklerini, dolayısıyla cihad edilmesi gereken düşmanlar olduklarını düşünürler. İkinci kısım, ilim ehli olup bu zatın durumunu bilmeyen, davet ettiği şey hakkında doğru bilgiye sahip olmayan fakat başkalarını taklid edip şaşkın saptırıcıların onun hakkında söylediklerine inanan; evliyaya, enbiyaya buğzettiği, onlara düşman olduğu, velilerin kerametlerini inkar ettiği şeklindeki suçlamalarında doğru söylediklerini sananlardır. Bunlar da Üstadı kınayıp, davetini yerdiler ve ondan yüz çevirdiler. Üçüncü kısım ise, mansıb ve makamlarını kaybetmekten korkanlardır. Bunlar İslam davetine yardımcı olanların ellerinin kendilerine uzanıp, makamlarından alaşağı edileceğinden ve beldelerinin ellerinden alınacağından korkarak düşmanlık yapanlardır.”¹⁰

10 Muhammed bin AbdulVahhab, Daveti ve Hayatı, AbdulAziz bin Baz

ŞEYH HAKKINDA YALAN VE İFTİRALARLA DOLU OLAN “İNGİLİZ CASUSUNUN İTİRAFLARI” KİTABININ MAHİYETİ NEDİR?

Hüseyin Hilmi Işık bu kitabı İstanbul’da 1991 yılında M.Sıddık Gümüş takma adını kullanarak tercüme etmiş ve kitap Hakikat Kitabevi tarafından basılmıştır. Bu baskıda hangi dilden tercüme edildiğine dair bir bilgi verilmemiştir. Bilahare kitap arapçaya, ingilizceye ve almancaya tercüme edilip aynı yayınevi tarafından yayınlanmıştır. Kitabın türkçe olarak başka yayınevleri tarafından yayınlanan baskılarında farklı ve birbiri ile çelişkili kısımlar vardır. Şeyh Muhammed bin AbdulVahhab’ın şianın sapıklığına inandığı halde, kitaptaki şiileri öven ifadelerin çokça olması bu kitabın kimler tarafından ve hangi maksatla yazıldığının ipuçlarını vermektedir aslında. Peki bu kitabın aslı hangi dildedir? Yukarıda beyan ettiğimiz gibi M.Sıddık Gümüş tarafından böyle bir açıklama yoktur.

Bu kitap hicri 1359 veya 1361 (1940-1942 miladi) senesinde Tahran’da “Hatırat-ı Hempher” isminde Muhsin Müeyyidi tarafından farsça olarak basılıp ilk defa tarih

sahnesine çıkmıştır. Görünen o dur ki selef akidesine düşmanlık yapanların “bu çok önemli” kaynağı referans göstermemeleri kitabın unutulmuş veya uzun seneler pek yankı bulmamış olduğunu göstermektedir. Daha sonraları 80’li yıllarda muhtemelen şiilerin Hac’ta Suudi emniyet güçleriyle kanlı çatışmalarından etkilenererek değişik versiyonlarda yeniden basılıp piyasaya sürülmüştür, hakeza farsça olarak. Şii afganlıların pek kitap okumadıkları ve dindar olmadıkları halde bu kitabı elden ele dolaştırdıklarını ve sünni afganlılara: “Bak siz sünniler ne haltlar karıştırıyorsunuz!” dercesine birbirleriyle tartıştıklarını gördüm. Afgan şiileri de farsça konuşur, demek ki bu kitap şii farslılarda bir „manifesto“ gibi elden ele dolaştırılıp her zaman okunuyor. Bence bu kitap sünnilğe tepki olarak kaleme alınmıştır, zira Muhammed bin AbdulVahhab hanbeli/selefi olarak şiilerce koyu sünnidir, lakin bu kitabı türkçeye çevirenler bunu anlamamış veya anlamak istememişler ve dolaylı yoldan sünnilik aleyhine şiiliğe hizmet etmişlerdir. Mezkur kitabın içeriğine göre Hempher bir ingiliz casusudur ve icraat bölgesi Arabistan’dır, peki bu kitabın ilk tarih sahnesine çıkışı ingilizce veya en azından arapça olması gerekirken niye farsçadır? İslam'a ve müslümanlara zarar vermek için uzmanlaşmış müsteşrikler bile kitaplarını kendilerine güvenemeyerek ve gülünç duruma düşmemek için kendi

dillerinde yazarlar, zira genelde anadili hariç sonradan öğrenilen bir dilde hata yapmamak mümkün değildir. Mesela meşhur müsteşrik İgnaz Goldzieher kitaplarını almanca yazmaktadır. Bu adamın "Tefsir Ekolleri" kitabı bir arap tarafından arapçaya çevrilmiş, bir şii hayranı ve mu'tezili olan Mustafa İslamoğlu'da bu alanda İslam alimlerinin kitabı yokmuş gibi "İslam'da Tefsir Ekolleri" olarak türkçeye çevirmiş ve yayınlamıştır. Enteresan bir tefavuktur ki ingiliz casusu kitabı yine Mustafa İslamoğlu'na yakın bir dostumuz tarafından elimize ulaştırılmıştır. Bu arkadaşımıza: "Mustafa İslamoğlu hadis inkarcısıdır!" dediğimizde bize darılmıştı, daha sonraları bunu kendisininde anladığını öğrendim, bu arkadaşımız çok samimidir ve ben kendisini Allah için seviyorum, duam onun selef akidesine intisab etmesidir. Konumuza geri dönecek olursak: İngiliz casus Hempher sadece bir ajandır ve konunun uzmanı müsteşriklerin bile göze alamadığı yabancı bir dille bir kitap yazması ihtimal dışıdır, dolayısıyla bu kitabın aslı ingilizce olması gerekmektedir. Ama aşağıda görüleceği gibi bu kitabın aslı farsçadır ve orijinal ingilizce metin piyasada yoktur (sonradan Hakikat Yayınevi tarafından ingilizceye çevrilen malzemeyi kastedmiyorum, farsça tercümenin sözde baz aldığı 18. yüzyıl ingilizcesiyle yazılmış orijinal metni kastediyorum, zaten mezkur yayınevinin bu dillere çevirileri, okulda yabancı dil

öğrenmiş acemiler tarafından yapılmış basit tercümelerdir). Mezkur kitabın Nehir Yayınları tarafından yayınlanan bir baskısının kapağında, içindeki bilgilerin başka kaynaklarda bulunmadığını yazmaları veya yazmak mecburiyetinde kalmaları dediklerimizi adeta doğrulamaktadır. Aynı baskıda şöyle bir detay gözünüze çarpar: [Yayıncının Notu: "Hatırat-ı Hampher Casus-ı İngilizisi Der Memalik-i İslami" adıyla, Dr. Muhsin Müeyyidi tarafından Farsça'ya çevrilen bu eseri, Farsça baskısından Türkçe'ye Nevzat Göktaş çevirdi. Türkçe (Orijinal Dili: İngilizce. Nehir Yayınları) İstanbul, 1995] Yukarıda 1940'lı yıllarda casus kitabının yazarının Muhsin Müeyyidi olduğunu öğrenmiştik. Ama bu baskıda eserin orijinalinin ingilizceden farsçaya çevrilmiş olduğu ve farsçadan türkçeye çevrilmiş olduğu ifade edilmiştir, Hüseyin Hilmi Işık/M. Sıddık Gümüş tarafından yapılan tercümede bu ayrıntı yoktur. Demekki farsça olarak basılan nüsha bir tercümeymiş. Peki bu orijinal 18. yüzyıl ingilizcesiyle yazılan elyazma nerededir? Muhsin Müeyyidi bu orijinal belgeye ulaşp tercüme ettiyse bir aslının olması gerekir. Tercüme edip imha etmiştir denilebilir. Oysa iddialarını doğrulamak için ileride önemli olacak bu delili imha etmesi bir yana çok çok iyi saklaması gerekirdi. Zira şia sözde tercümeyle övündüğü gibi "sünnilerin ne pisliklerini ifşa ediyoruz" dercesine orijinal belge ile de övünebilirdi. Peki

Müeyyidi bu çok gizli ve Dünya’da kendisinden başka kimsenin bilmediği ve görmediği kitaba nasıl ulaşmış ve varsa aslı neden sır gibi saklanmıştı? Ebu’l Haris isminde bir müslüman dünya bilgi bankalarındaki kütüphaneleri ve nadir kitap listelerini taratmış ve bu kitapla alakalı herhangi bir buluntuya rastlamamıştır. Mevcut olan farsça ve türkçe tercümeler hariç. Düşünebiliyor musunuz, milyonlarca veya milyarlarca belge bilgisayar ortamında aranıyor ve herhangi bir orijinal dökümana rastlanılmıyor? Ama mesela Lorans gibi başka ajanlarla alakalı herşeyi bulmak mümkün. On yıllar önce bu imkanlar olmadığı için herhangi bir yerde bir belge gözden kaçmış olabilirdi. Ama günümüzde 3 milyar net sitesinin olduğunu ve bu sitelerin içlerinde yüzlerce hatta binlerce sayfaların olduğunu, arama makinalarının size kısa bir anda aradığınız bilgiyi ulaştırdığını düşünün. Emin olun ki ajan Hempher’in yazdığı orijinal elyazma ingilizce bir metin olsa bu anında elinizdeydi ki böyle bir döküman yoktur. Bu uydurmaların yazarı bizzat Muhsin Müeyyidi’dir ve bu yalanlara çanak tutanlardır. Zaten kitabın dili 1700’lü yıllarda bir ingiliz casusunun konuşma veya yazma dili olamayacağı ingilizceyi iyi bilenler tarafından beyan edilmiş, yakın doğu tarzında ifadelerin yer aldığı, ağıdalı bir dil kullanıldığı için ancak bu mıntika insanı tarafından kaleme alınabileceği ifade edilmiştir. İstanbul’da Hakikat Yayınevi tarafından

ingilizce ve almanca olarak basılanlar ise türkçe tercümeden veya farsçadan bu dillere çevrilmiştir. Yani kitabın orijinal ingilizce nüshası dünya çapında arandığı halde yoktur. Bir hocamızın yayınevini arayıp bu kitabın orijinalinin bir kopyasını istediği halde olumsuz cevap alması, yayınevlerinde de böyle bir belgenin olmadığını gösterir.

Oysa 1400 senelik islam tarihinde kütüphanelerde ve müzelerde bir çok orijinal elyazma belgeler mevcuttur. Hatta o kadar ki çoğu basılmamıştır bile. Bu sebepten dolayı 250-300 senelik olan bir eserin orijinalini bulmak pek zor olmasa gerekir. Mezkur kitapta uydurulan şeylerin bir dayanakları olmadığı gibi, Şeyh Muhammed bin AbdulVahhab'ın yazdığı eserlerde bu uydurmalara işaret eden bir iz yoktur. Mesela Şeyhin mut'a nikahı yaptığı, içki içtiği, sahabeleri kötülediği vs. gibi. Şeyh hakkında bu yalanları söyleyen şia bunları gayet iyi biliyor.

Tapınaklarının önlerinde zinaları için geçici nikah yaptıklarını ve özel günlerinde sahabeye sövüp la'net okudukları vs.. İmam Şafii der ki: "Şiiler kadar yalancı insanlar görmedim." Nasıl olmasın ki, şiilerin inançlarının onda dokuzu takiyyedir/yalandır. Bilindiği gibi uydurulan şeyin bir hududu yoktur. Hedefi okuyucunun ve dinleyicinin zihnini bulandırmaktır.

Şeyh Muhammed bin AbdulVahhab'ın davetine hücum

ederek yazı yazanlar onun yazdığı kitaplardan hiçbirini okumamışlardır. Ne tevhid, ne akide, ne fıkıh ve ahkamda, ne de tefsir ve siyerde. Hatta onun söylediği bir sözü müzakere dahi etmemişlerdir. Zira hevaları onları kör etmiştir.

“İNGİLİZ CASUSUNUN İTİRAFLARI”

KİTABININ İÇERİĞİNDEN BAZI YALANLAR

Bu kitabın miladi 20. asırdan önce yazılmış olamayacağına ve tarihle uyuşmayan yalanlarla dolu olduğuna bir kaç örnek verebiliriz:

Ajan Hempher “Rasputin” isminde bir oğlundan bahseder. Oysa tarih sahnesinde bu isim ilk defa çarlık Rusya’sında 1869-1916 miladi yıllarında yaşamış, mistik şarlatanlık yapıp çarın oğlunu tedavi edip güya şifa bulmasını sağlayıp sarayda kendine yer edinmiş ve bir çok gayri ahlaki olaylarda ismi geçmiş bir zavallıya aittir ve “ahlaksız” anlamına gelir. Zavallı diyorum, zira zamanı dolduğunda defteri dürölüp, vurulup, buzlu Volga nehrine atılmıştır. Ajan Hempher’in yaşadığı dönemi, Muhammed bin AbdulVahhab’ın doğumundan ölümüne kadar ki zaman dilimini baz alırsak (1703-1791 seneleridir) “Rasputin” denen adam tam yüzyıl sonra tarih sahnesindedir. Öte yandan hiçbir insan kafir olsun müşrik olsun farketmez oğluna “ahlaksız” manasına gelen bir isim koymaz. Bu da

casus kitabının yazarı Müeyyidi'nin tarih bilgisinden ve genel kültürden ne derece yoksun bir yalancı ve aynı Rasputin gibi bir zavallı olduğunu göstermektedir. İstanbul'da bu yalanlara çanak tutanlarda bunların mislidirler.

Başka bir yalan: Kitabın başka bir yerinde ajan Hempher Osmanlı için "Hasta Adam" tabirini kullanmaktadır. Oysa Osmanlı'yı böyle bir isimle anmak 1700'lü yılların ortasında kesinlikle bilinmemekte ve kullanılmamaktaydı. Rus çar I.Nikola 1852'de ingiliz büyükelçisine: (Osmanlı'yı kasdederek): "Kollarımızda hasta bir adam var..." demiş ve bu lakab Avrupa'da meşhur olup kullanılmaya başlanmıştır.

Türkçe tercümesinin önsözünden bir yalan: M.Sıddık Gümüş kitabın önsözünde "Müstemlekeler nezâreti (ing. Minister of Colonies, mezkur kitabın ingilizce tercümesinden)" 1713'te ajan Hempher'i Arabistan'a yolladığını ve onun da Basra'da Muhammed bin AbdulVahhab'ı 14 yaşında "avladığını " yazar. Öncelikle miladi 1713'te Muhammed bin AbdulVahhab 9-10 yaşlarındadır ve 1722 senesinden evvel hiç Necid'ten dışarıya çıkmamıştır. Dolayısıyla Hempher onu 1713'te Basra'da "avlamış " olamaz, burda avlanmış olan olsa olsa önsözün yazarıdır. Bir de Müstemlekeler nezâreti (ing. Minister of Colonies , mezkur kitabın ingilizce

tercümesinden) 1801 senesinden sonra icraatlarına başlamış ve 1884 yılından sonra bu isim altında anılmaya başlanmıştır. Yani Hempher'in güya yaşadığı 1700'lü yıllarda böyle bir bakanlık (eski dildeki "nezâretin" günümüzdeki karşılığıdır) daha kurulmamıştır. Zira İngiltere'nin sömürgecilik tarihi 1875 yıllarından sonra başlamış ve 1700'lü yıllarda dünya çapında daha pek rol oynayamamıştır. Maalesef casus kitabı yazarımız ve mütercimlerimiz "tarihe ve doğruluğa sadık kalma" dağıtılırken pek nasibini alamamışlardır.

Bu zikrettiğimiz örnekler bizim gözümüze çarpan yalanlardır. Acaba gözümüzden kaçan daha kaç tane yalan bu kitapta vardır? Aslında verdiğimiz örnekler bir bardak temiz suya atılan bir kaç damla kanın tüm suyu necis ettiği gibi kitabın kirliliği için yeterlidir.

İNGİLİZ AJANININ İSMİ “HEMPHER” VEYA “HAMPHER” Mİ?

M.Sıddık Gümüş tarafından tercüme edilen kitapta ajanın ismi “Hempher” olarak geçer. Nehir Yayınları tarafından yayınlanan tercümede ise ajanın ismini “Hampher” olarak görürsünüz. Batıda isim yazılış şekillerinin belli olduğu ve tercümelerdeki bu değişikliğin sebebini mütercimlere sormak isterdik ama konuyu uzatmama adına Hempher veya Hampher iki yazılış şeklini de baz alıyoruz ve ajan bahsini kapatıyoruz: Batıda yaşayan müslümanlar bilirler, Avrupalılarda soyisim olarak kullanılan isimlerden binlerce, hatta yüzbinlerce vardır. Mesela Almanya’da “Schmidt” soyisminde muhtemelen yüzbinlerce insan vardır. “Schneider”, ve “Müller” soyisimleri de çok kullanılan isimler arasındadır. Ajan Hempher veya Hampher soyismi her ne kadar kulağa ingilizce gibi gelse de Londra gibi 7,5 milyon nüfusa sahip bir şehrin telefon rehberine bu soyisimde olan kaç kişi olduğunu tahmin edersiniz? Hiçkimse yok, bir kimse bile yok, nette Londra’nın telefon rehberini bulabilirsiniz ve kendiniz bakabilirsiniz. Her iki

yazılış şekliyle arayın. Hempher yazın veya Hampher yazın farketmez. Hatta İngiltere'nin daha başka büyük şehirlerine bakın, (mesela Birmingham veya Liverpool gibi) bu isimde bir insan bulamazsınız. Hani casusun Rasputin isminde güya oğlu vardı? Emin olun 250-300 sene içinde bu isim altında sözde ajanın soyundan gelen veya en azından isim benzerliği olan binlerce insan olması gerekirdi. Bir örnek vereyim: Bu çalışmamın nette eski bir yayınında “intıcab etmesidir” yazmışım. Ama niyetim “intisab etmesidir” yazmaktı. Kendi kendime, acaba icabet kelimesinden türemiş başka bir kelime yi mi kasdettim demiştim. Sözlüklere baktım, intıcab diye bir kelime arapçada ve türkçede yoktu. Her ne kadar kulağa arapça veya eski türkçe gibi bir kelime gelse de. Daha sonra ben-Allah beni bu maskaralıklara düşmekten korusun- “Ahmed bin İntıcab” diye bir isim uyduruyorum. Bu adam 18. yüzyılda yaşamış, Osmanlı topraklarında ajanlık yapmış bir arap casusudur diyor ve masalımı yazıyorum. Bu ajan hikayesinde böyle bir şey. Müeyyidi o kadar cahil bir insan ki, bir ingiliz ismi bile bulamamış ajan kahramanına. Pardon Doktor Müeyyidi olacaktı. Bir insan bu kadar yalan ve iftira nasıl yazabilir diye düşünüyorum. Bu insanlar müslümanları bu kadar kandırırken Allah'tan korkmuyorlar mı? Burda kafirleri kayırmak gibi bir niyetimiz yok, ancak Muhammed bin AbdulVahhab'ın selefi davetinden -ki bu

davet İslam'ın özü ve ruhudur- ayırmak için müslümanlara bu kadar yalan söylemenin kimsenin hakkının olmadığına inanıyoruz. Demek ki bazı insanlar bu davetten oldukça rahatsız, neden acaba? Acaba diyorum, bu davetin semeresinin neticesinde müslüman mahallesinde salyangoz satmak mümkün olmayacak ta ondan mı?

MUHAMMED BİN ABDULVAHHAB OSMANLI'YA İSYAN ETMİŞ MİDİR?

Şeyh AbdulAziz bin AbdulLatif der ki: “Selefi davetin karşıtları İmam Muhammed bin AbdulVahhab’ın Osmanlı Devletine karşı ümmeti parçalayıp, sultana karşı ayaklanmaları için isyan ettiğini iddia etmişlerdir.”

Abdulkadim Zillum (güya) vahhabilerin ortaya çıkışlarının sebebinin “Osmanlı Devletini çökertmek için isyan etmek” olduğunu ileri sürmektedir. İddiasında devamla vahhabilerin Muhammed bin Suud ve oğlu AbdulAziz yönetiminde İslam devleti içinde bir devlet kurduklarını söyler. Yine aynı iddiada Osmanlıların yönetiminde olan toprakları işgal etmeleri için ingilizlerin onlara silahlar verdiğini söyler. Tüm bunlara gerekçeleri de dinlerini yaymadaki arzu ve gayretmiş. Bu yüzden hilafete karşı kılıçlarını çekmişler ve İslam ordusuna karşı savaşmışlar. Zillum: “İngilizlerin desteğiyle Emir’ul-Mümin'in ordusuna karşı harbettiler...” diye sözlerine devam eder.¹¹

Şeyh Muhammed bin AbdulVahhab’ın hilafete karşı isyan ettiğini ifade eden bu yanlış suçlamaları çürütmeden önce

11 Keyfe hudimat el-Hilafeh, 10.s

Şeyhin müslümanların salih veya günahkar olsun emirine karşı itaatın farz olduğuna itikad ettiğini zikretmekte fayda vardır. Bu itaat Allah’a isyan manasına bir seyde olmamalıdır. Şeyh Kasım halkına gönderdiği mektubunda der ki: “İyi olsun kötü olsun müslümanların imamlarına itaatın vacib olduğunu söylüyorum. Ta ki Allah’a isyan edinceye kadar. Kim hilafete atanır, insanlar etrafında toplanır ve kendisinden razı olurlarsa ve o da kılıcıyla onlara galip gelirse halife kabul edilir ve itaatı vacib, isyanı haram olur.” Ayrıca şöyle der: “Birlik ve beraberliğin prensiplerinden biri de üzerimize tayin edilen emire, velev ki habeşli bir köle dahi olsa itaat etmektir.”¹² Böylelikle Şeyhin salih veya günahkar olan emire itaatın Allah'a isyan emretmediği müddetçe farz olduğuna inandığı isbat edilmiştir.

Önemli olan ve yanlış suçlamaları beraberinde getiren asıl meseleye geçebiliriz: Necid (Şeyhin hareketinin başlangıç noktası) Osmanlı devleti yönetiminde miydi veya Osmanlı toprakları içinde miydi?

Dr. Salih el-Abbud bu soruya şöyle cevaplandırır: “Necid hiç bir zaman Osmanlı yönetiminde değildi. Zira Osmanlı Devleti bu noktaya hiç ulaşmadı. Hiç bir vakit bir Osmanlı valisi tarafından yönetilmedi.” Buna ilaveten Şeyhin davetine başladığı dönemde Osmanlı askerleri hiç bir

12 Mecmu’el-Muellifat’el-Şeyh, 1c, 394.s

zaman bu bölgeye girmediler. Bu delil (Osmanlı topraklarının) küçük vilayetlere ayrıldığı gerçeği göz önünde bulundurulduğunda daha da kuvvet bulur. Bu Cemiin Ali Efendi tarafından yazılan hicri 1018/miladi 1609 tarihli “Kavanin al-i Osman Mudaamin Defter el-Divan” isimli bir Osmanlı dökümanı ile de ispatlanmıştır. Bu evrak Osmanlı Devletinin hicri 11. yüzyılın başlarında 23 vilayete ayrıldığını, bunlardan 14’ünün arap vilayetleri olduğunu ve Necid bölgesinin bu vilayetlerin bir parçası olmadığını te’kid eder.¹³

Dr. Abdullah el-Useymin der ki: “Muhammed bin AbdulVahhab davetinden önce Necid hiçbir zaman Osmanlı Devleti hakimiyetine girmede ve Osmanlı Devletinin Necid bölgesinin içindeki yaşama hiç bir tesiri ve nüfusu yoktu. Aslında hiç bir kimsenin nüfusu yoktu. Zira Beni Cabir’in veya Beni Halid’in bazı bölgelerde ve beni Eşref’in civarlarda ki nüfuzları oldukça sınırlıydı. Bunlardan hiç kimse bu bölgeye siyasi istikrar getiremiyordu. Bundan dolayı Necid’in değişik bölgeleri arasında sık sık savaşlar oluyordu. Burada yaşayan aşiretlerin aralarında şiddetli çatışmalar çıkıyordu.”¹⁴

13 Akidet’uş-Şeyh Muhammed bin AbdulVahhab ve eserehu fil alem el-islam 1/27

14 Muhammed bin AbdulVahhab, Hacetehu ve Fikrehu, 11.s

Şeyh AbdulAziz bin Baz der ki: “Şeyh Muhammed bin AbdulVahhab Osmanlı hilafetine karşı isyan etmedi, çünkü Necid’in içindeki bölgeler Osmanlı hakimiyetinde değildi. Necid daha ziyade aralarında çatışmaların, savaşların ve kavgaların olduğu küçük emirlikler ve birbirleriyle irtibatı olmayan köylerden ibaretti. Her şehir veya köy ne kadar küçük veya büyük olursa olsun bir emir tarafından yönetiliyordu. Dolayısıyla Şeyh Muhammed bin AbdulVahhab Osmanlı devletine karşı isyan etmemiş, doğduğu bölgedeki karmakarışık/anarşik duruma karşı isyan etmiştir.”¹⁵

Dr. Aciil el-Nesmi der ki: „Şeyhin yaşadığı dönemde (ki Şeyh Muhammed bin AbdulVahhab 88 kûsür sene yaşamıştır) dört padişah değıştiğı halde hilafet hiçbir müdahalede bulunmamış, tepki vermemiş veya hoşnutsuzluk göstermemiştir.”¹⁶

Zellum’un (ve onun gibilerin) iddiasına dönecek olursak: “Bu davet hilafetin yok olması için çalışmış ve ingilizler de hilafeti çökertmek için vahhabilere destek olmuşlardır...”
Bu gülünç iddia hakkında Mahmud Mehdi el-İstanbuli der ki: “Kalem sahibleri/yazarlar iddialarını ispatlamalı ve delil bulmalıdırlar. Eskiden yaşamış bir şair demiştir ki: “Şayet iddialar destekleyici delillerle ispatlanmaz ise sadece

15 Şeyh AbdulAziz bin Baz’ın kaydedilmiş bir konferansından

16 Mucellet’el-Muctema, 510. mesele

ahmaklar için delil olurlar’.”

Yukarıda zikrettiğimiz ifadelerde görüldüğü gibi Şeyhe karşı yapılan suçlamalar tutarsızdır. Buna ilaveten Şeyhin risale ve kitaplarında ki belirgin akademik deliller onun yüksek ilmi seviyesine şahittir. Suçlamaların yalandan ibaret olduğu bir çok adil kişi tarafından kayıt altına alınan tarihsel dökümanlarla da ispatlanabilmektedir.”¹⁷

17 Dava el-Munaviin, 239.-240. s.

VAHHABİLİK LAKABIYLA NE KASDOLUNUYOR?

Vahhabilik lakabı davete uyanların kendileri için seçtikleri bir lakab değildir. Kendileri böyle bir lakabın da takılmasını kabul etmemişlerdir. Bu lakab, Şeyh Muhammed bin AbdulVahhab'ın ölümünden yaklaşık yirmi yıl kadar sonra davete muhalifler tarafından kullanılmaya başlanmıştır. Bunun delili de tarihçilerin Şeyhin ölümünden yirmi yıl sonrasına kadar hiç bu isimden bahsetmemiş olmalarıdır. Bazı tarihçiler “vahhabilik” lakabının ilk kez hicri 1229’da kullanıldığını belirtiyor (Şeyhin vefatı hicri 1206’dır). “El-Vahhab” Allah (subhanehu ve teala)'nın esma’ul-hüsna'sındandır, Allah (subhanehu ve teala) şöyle buyuruyor:

“Yoksa, Aziz, Vahhab olan Rabbinin hazineleri onların yanında mıdır?”

(Sad suresi, 9. ayet).

“Karşılıklı ihsanı bol, cömert olan” manasındadır. Bu ismi kendilerince oldukça sapık bir fırka için ortaya atanlar neyi ve nasıl kullandıklarına bir baksınlar!

Öte yandan Şeyh Muhammed'in davetine vahhabilik adı verilmesi lügat açısından da hatalıdır. Zira bu daveti başlatan Şeyh Muhammed'tir babası değil. Eğer Şeyhin kendi ismine nispet etselerdi „Muhammedilik“ denilecekti, bununla da Allah'ın isimlerini basitçe saptıran bu sapıklar arzularına ulaşamayacaklardı. Zira İslam'ın hepsi Muhammedi risalet olarak isimlendirilir ki, bu da onu tebliğ eden Nebi Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'e nispettir. Halk olayları ancak isimlerle bilebilir. Bundan dolayı halk arasında çalkantı yapacak, onların nefislerine dokunacak bir isim seçmeliydiler. Şübhesiz bu davete karşı uydurulan en açık yalan onu “vahhabilik” ile isimlendirmektir. İnsanları ürkütüp, onun davetinin İslam dininin dışında, dört büyük mezhebe aykırı, beşinci bir mezheb olduğuna inandırmak için -kendi aralarında bile bölük pörçük oldukları halde- bu davete düşman olanlar tarafından bu lakab takılmıştır.

Allah (subhanehu ve teala) başkalarını alaya almamamızı ve (kötü) lakablar takmamamızı emrediyor, O (subhanehu ve teala) şöyle buyuruyor:

“Ey iman edenler! Bir topluluk bir diğerini alaya almasın. Belki onlar kendilerinden daha iyidirler. Kadınlar da diğer kadınları alaya almasın. Belki onlar kendilerinden daha iyidirler. Birbirinizi karalamayın, birbirinizi (kötü) lakaplarla çağırmayın. İmandan sonra fasıklık ne kötü bir

namdır! Kim de tövbe etmezse, işte onlar zalimlerin ta kendileridir.“

(Hucurat suresi, 11. ayet)

Onların hepsi ayetleri hiçe sayarcasına bu hususta birleştiler. Bu da hak daveti insanların önüne bulanık çıkarmaktı. Zaten insanlar tabiatları gereği her yeni şeyden çekinir ve onların alışageldikleri şeylere muhalif bir vaziyet gördüklerinde kabullenmezler. Bunun en açık deliline Kur'an'da ve Muhammed (sallAllah aleyhi ve sellem)'in pak siretinde rastlıyoruz. Zira Peygamberler bu dini direk olarak Allah'tan almalarına ve insanların kurtuluşuna çağrı yapmalarına rağmen karşılarına devamlı muhalifler çıkmıştır. Bu hakkı söyleyen alimlerde de farklı olmamıştır. Mesela İbn Teymiyye bu örneklerden birisidir. Onu kıskananlar kanının akıtılmasını istemişlerdir. Bir başkaları onu hak yoldan sapmış bir kafir ve mürted olarak suçlamışlardır. Şeyh Muhammed bin AbdulVahhab'ta fitneci bazı insanlar tarafından gerçek dışı bazı suçlamalarla itham edilmiştir. Bu insanları buna sevkeden sebep ise yine kıskançlık, nefret ve bid'atlerin kalblerine yerleşmiş olmasıdır. Oysa ki Şeyh yeni bir şey çıkarmamış, davetini Allah'ın kitabına, Resulunun sünnetine ve selefi salihinin yolu ve menheci üzerine bina etmiştir. Öyle ki onun bazı eserleri hemen hemen sadece Kur'an ve sünnetin naslarından oluşacak seviyededir. Zaten

muhalifleri Şeyhin eserlerinden bir eleştiri yapmazlar ve yapamazlar. Zira bazı yerlerde kullandığı zayıf hadisler hariç -ki hemen hemen her İslam alimi hataen zayıf hadis kullanabilir- İslam'a yani Kur'an ve sünnete aykırı bir şey bulamazlar.

ŞEYHİN KARDEŞİ SÜLEYMAN BİN ABDULVAHHAB ŞEYHE KARŞI ÇIKMIŞ MIDIR?

Davetin düşmanlarının ortaya attıkları bir yalan da Şeyh Muhammed bin AbdulVahhab ve kardeşi Süleyman bin AbdulVahhab arasında ihtilafın çıktığı ve Şeyhe iki reddiye yazdığıdır. Halbuki bu ihtilaflar, Necid'teki herhangi bir ilim talebelerinin durumu tam araştırmadan işin başında ortaya attığı tartışma türü ihtilaflardır. Kendilerine gerçek anlatılınca da derhal hakka dönmüşlerdir. Aynı şekilde Süleyman bin AbdulVahhab'ta abisinin niyet ve hedefini anlayınca onun destekçilerinden olmuş, hatta Şeyhin vefatından sonra yerine geçmiştir.

Davet düşmanları iki risale yazmışlar ve bunu da Süleyman bin AbdulVahhab'a nisbet etmişlerdir. Bunlar:

- 1.Es-Sevaik el-İlahiyye fir-reddi ale'l-Vahhabiyye
- 2.Faslul hitab fi'r-reddi ale'l-Muhammed bin AbdulVahhab

Davet düşmanlarının amacı insanları bu davetten nefret ettirmek ve: “İşte bakın şeyhin kardeşi bile ona karşıdır!”

dedirtmek içindir. Gerçek ise bunun tam aksidir zira Şeyhin kardeşi Der’iyye’ye gitmiş, ondan özür dileyerek ona katılmıştır.¹⁸

Bu risalelerin Süleyman bin AbdulVahhab’a nisbetinin ve hakkında söylenenlerin yalan olduğunun bir diğer delili “Vahhabilik” lakabının Şeyhin ve kardeşinin hayatta iken kullanılmamış olmasıdır. Daha önce de geçtiği üzere bu lakab ikisinin ölümlerinden yaklaşık 20 yıl kadar sonra kullanılmaya başlanmıştır.

Bir başka delil olarak “Vahhabilik” lakabı her ikisinin babasına nisbet edilmiştir. Ayrıca bu nisbetin hata olduğu açıktır, çünkü o bir şeyin aslı dışında bir şeye nisbetidir.

Mekke’li birisine Medine’li, Fas’lı birisine Hindistan’lı diyemezsiniz. İfadeyi genelleştirdiğinde her ikiside kapsar yani muhalifi de kendisine muhalefet edeni de. Böyle bir şey de Süleyman bin AbdulVahhab için gerçekten muhalif ise hiç te uygun düşmez. Babasının ismini böyle kötüleme amaçlı bir lakaba kullanması (yukarıda ki 1. reddiye deki gibi) muhaldir. Bu da gösteriyor ki davet düşmanları müslümanları gerçekten ahmak yerine koymakta ve birçok müslüman da bu yalana inanmaktadır.

Bir diğer delil de şöyledir: Süleyman bin AbdulVahhab abisine karşı çıkıp, davetine düşmanlık yapsaydı ismi reddiyelerinde sürekli geçerdi. Zira Şeyh Muhammed bin

18 Eş-Şeyh el-Muftera Aleyh, İslami Araştırma Dergisi, sayı:60, s.255-260

AbdulVahhab risalelerinde ve mektublarında muhaliflerinin isimlerini zikretmiş ve onlara cevap vermiştir. Günümüzde bu risale ve mektupların hepsi basılıdır.

Son olarak: Şübhesiz Süleyman bin AbdulVahhab'ın abisine olan muhalefeti davetin başlangıcındaydı. O zamanlar reddiyeler sözlü ve küçük yazışmaları geçmiyordu. İbn Gannam bu olayları tarihleriyle kaydeden tarihçilerden biridir. Her ikisinin çağdaşı olan ve onlardan bir süre sonra vefat eden İbn Gannam, Şeyhin muhalifleri hakkında yazmasına rağmen Süleyman bin AbdulVahhab'tan bahsetmemiştir.

İşte bu iddialar, delilsiz ve burhansız ortaya atılan yalanlardır ve yalanın da bir sınırı yoktur.

İslam düşmanları bu tür yalanları yaymaya çok önem verirler. Zira bununla fikirleri karıştırır, fitneyi körükler, muhlis her davetçiden güveni sıyrır atar ve sürekli bu daveti insanlar indinde karalar dururlar. Çünkü bu davetin hedefleri müslümanların birleşmesi, hurafelerin ve bid'atların temizlenmesi, zihinlerin aydınlatılması ve nefislerin ilme yönlendirilmesidir, çünkü ilim hakikatler kaynağıdır. Bu da onları tarih boyunca ürkütmeye devam etmiş ve gelecekte de devam edecektir.

MUHAMMED BİN ABDULVAHHAB VE DAVETİNE UYANLAR ŞEFAATI İNKAR MI EDİYORLAR?

Şeyh AbdulAziz bin Baz’a soruldu: (Muhammed bin AbdulVahhab ve davetine uyanlar) şefaati inkar mı ediyorlar?

Cevab: Muhammed bin AbdulVahhab ve davetine uyanların hayatını tetkik eden her adalet sahibi insan onların böyle bir iddiada bulunmadıklarını bilir. (İmam rahimehUllah Kitab’ut-Tevhid adlı kitabında şfaat konusuna değinmiştir). Şeyh ve ona tabii olanlar kesinlikle Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem)’in, diğer peygamberlerin, meleklerin, mü’minlerin ve buluğa ermeden ölen çocukların şfaatının inkar etmemektedirler. Onlar sadece Allah’ın ve Resulunun emrettiği gibi selevin yolundan gitmişlerdir. Şeyhin ve tabiilerinin Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem)’in şfaatını inkar ettikleri hususunda yapılan iddianın tutarlı bir yanı bulunmamaktadır. Şeyh ve ona uyanlar sadece

ölülerden şefaata dilemeyi ve buna benzer şeyleri reddetmişlerdir. Şefaata ancak şefaata edene Allah'ın müsaade etmesiyle ve şefaata edilenin Allah'ın rızasını kazanmasından sonra gerçekleşir.

Allah (subhanehu ve teala) şöyle buyurur:

“O'nun izni olmadan, O'nun yanında kim şefaata edebilir?”

(Bakara Suresi, 255. ayet)

Ve:

“Nitekim göklerde nice melekler vardır ki, ancak Allah'ın, dilediği ve hoşnud olduğu kimse için izin vermesinden sonra şefaatlara bir işe yarar.”

(Necm Suresi, 26. ayet)

Ve:

“Rıza gösterdiği kimselerden başkasına şefaata edemezler; O'nun korkusundan titrerler.”

(Enbiya Suresi, 28. ayet)

Allah (subhanehu ve teala) ancak tevhidi kabul edecektir ve müşrikler şefaattan mahrum bırakılacaklardır.

Allah (subhanehu ve teala) şöyle buyurur:

“Artık şefaataçıların şefaata onlara fayda vermez.”

(Müddessir Suresi, 48. Ayet)

Allah (subhanehu ve teala) şöyle buyurur:

“O gün zalimler için ne bir dost ve ne de sözü dinlenir bir

şefaatçi vardır.“

(Gafir Suresi, 18. ayet)

Allah’tan isteğımız, hepimizi rızasına yönlendirmesi ve hoşnut olmayacağı her şeyden korumasıdır. Başarı Allah’tandır.¹⁹

¹⁹ Fetvalar, 1/374-376. sayfalar. AbdulAziz AbdUllah bin Baz

MUHAMMED BİN ABDULVAHHAB VE DAVETİNE UYANLAR NEDEN YÜKSELTİLEN KABİR VE TÜRBELERİ YIKMIŞLARDIR?

Muhammed bin AbdulVahhab Magrip ehline yazdığı bir mektubunda der ki:

“İnsanların peygamberler ve salih kullar öldükten sonra onların kabirlerini yüceltip üzerlerine kubbeler yaparak onları süslemeleri, yanlarında namaz kılmaları, oraları bayram yerine çevirmeleri, onlara adak ve kurbanlar kesmeleri, işte bunlar Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem)’in sonradan ortaya çıkacağını haber verip, ümmetini sakındırdığı bid'atlardır. O (sallAllahu aleyhi ve sellem) bir hadiste:

“Ümmetimden bir kısım kabileler müşriklere iltihak etmedikçe, ümmetimden bir kısım kabileler putlara tapmadıkça kıyamet kopmaz.”²⁰

buyurur. Halbuki O (sallAllahu aleyhi ve sellem) tevhidi bütün gücüyle savunmuş, onu himaye etmiş ve şirke götüren bütün yolları tıkamıştır. Bu nedenle kabirlerin

20 Sahihtir. Muslim, Ebu Davud ve Tirmizi tahrir etmiştir

onarılarak sıvanmasını ve onlar üzerine yapılar yükseltilmesini yasaklamıştır. Sahih Müslim’de Cabir (radiyAllahu anh) hadisinde sabit olduğu gibi, yine O (sallAllahu aleyhi ve sellem)’in Ali bin Talib (radiyAllahu anh)’ı yükseltilmiş hiç bir kabir ve dikilen hiç bir put bırakmaması, onları yerle bir etmesi için vazifelendirdiği de aynı kaynakta sabittir. Bu nedenle birçok alim: “Kabirler üzerine yapılan kubbelerin yıkılması gerekir, zira onlar Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem)’e masiyet temeli üzerine yapılmışlardır.” demişlerdir. İste bizimle insanlar arasında ayrılığa sebep olan hatta bizi tekfir edip savaşmalarına, canımızı ve malımızı helal görmelerine neden olan şey budur. Fakat Allah (azze ve celle) bize yardım etti ve onlara galip çıkardı. İnsanlara Kitap, Sünnet ve selefi salihin imamlarının icmalarını beyan ettikten sonra kendilerini çağırdığımız davamız da yine budur. Biz insanları cemaatle, meşru kılındığı şekilde namaz kılmaya, zekatı vermeye, Ramazan ayı orucunu tutmaya, Hac farızasını yerine getirmeye, iyiliği emredip, kötülükten yasaklamaya çağırıyoruz. Zira Allah (subhanehu ve teala) Hac Suresi, 41. ayetinde şöyle buyurur:

“(Onlar o mü’minler) ki eğer kendilerine yeryüzünde iktidar verirsek, namazı kılarlar, zekatı verirler, iyiliği emredip kötülükten nehyederler. Bütün işlerin sonu Allah'a aittir.”

İşte Allah (subhanehu ve teala)'ya kulluk ettiğimiz inançımız budur, o inançla amel eden herkes kardeşlerimizdir, lehimize ve aleyhimize olan her şey onun da leh ve aleyhinedir.

Ve inancımız odur ki, ümmeti Muhammed (sallAllahu aleyhi ve sellem)'den O (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in sünnetine uyanlar delalet üzerine bir araya gelmezler ve şübhe yok ki, O (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in ümmetinden bir topluluk sürekli yardım görecektir ve hak üzere sabit kalacaktır. Onlardan yüz çevirenler veya muhalefet edenler onlara asla zarar veremeyecektir. Allah (subhanehu ve teala)'nın emri gelinceye dek onlar o hal üzere kalacaklardır. Salat ve selam Muhammed (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in üzerine olsun.” 21

MUHAMMED BİN ABDULVAHHAB'IN TEKFİR HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

Günümüzde bazı tekfirci çevreler, Şeyh Muhammed bin AbdulVahhab'tan alıntı yaparak bu yolla kendi yanlış fikirlerini desteklemeye çalışmaktadırlar. Oysa Kasım halkına gönderdiği mektubunda Şeyh şöyle der:

“Benim dört mezhebin tüm kitaplarını iptal ettiğimi, altıyüz senedir insanların bir hiç üzere olduklarını iddia ettiğimi, müçtehid olduğumu iddia ettiğimi, taklidin dışında olduğumu söylediğimi, ulemanın ihtilafı ceza olduğunu, salihlerle tevessül edenleri tekfir ettiğimi, Busayri'yi ‘ey yaratılmışların en keremlisi’ dediği için tekfir ettiğimi, eğer Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem)’in kabrinin kubbesini yıkmaya gücüm yetseydi elbette onu yıkacağımı söylediğimi, yine güç yetirebilseydim Kabe’nin (altın) oluğunu değiştirip yerine tahtadan bir oluk takacağımı söylediğimi, Nebi (sallAllahu aleyhi ve sellem)’in kabrini ziyaret etmeyi haram kıldığımı, anne ve babanın ve diğer insanların kabirlerini ziyaretten menettiğimi, Allah’tan başkası adına yemin edenleri tekfir ettiğimi, İbni Fariz ve

İbni Arabi'yi tekfir ettiğimi, 'Delail'ul-Hayrat' ve 'Ravz'ur-Reyahin' adlı kitapları yaktığımı. 'Ravz'ur-Reyahin' (güzel kokanların bahçesi) isimli kitaba 'Ravz'u's-Şeyatin' (şeytanların bahçesi) diye isimlendirdiğimi bana isnad etmiştir(ler).

Tüm bunlara cevabım şudur: "Allahım seni tesbih ederim ki, bu bana yapılan büyük bir iftiradır." Bundan önce de Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'e İsa bin Meryem'e ve salihlere hakaret ediyor diye iftira ettiler.

Böylece yalan isnadında, iftira ve sözde kalpleri birbirine benzedi . Allah (subhanehu ve teala) Nahl Suresi, 105.

ayette **"Allah'ın ayetlerine iman etmeyenler, ancak yalan uydurur."** buyurur.

Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem)'e iftira ederek onun melekler, İsa ve Üzeyr'in ateşte olduğunu söylediğini isnad etmişlerdir. Allah (subhanehu ve teala) bu konuda Enbiya Suresi, 101. ayette

"Kendileri hakkında bizden güzel söz yazılmış olanlar ise, cehennemden uzak tutulacak olanlardır."

buyurur. Diğer meselelere gelince, benim bir insan 'la ilahe illAllah'ın manasını bilmeden müslümanlığının tam olmayacağını, bana gelenlere onun manasını öğrettiğimi, biri adadığı adağıyla Allah'tan başkasına yaklaşmayı murad ettiğinde veya böyle bir gaye ile adak adadığında onu tekfir ettiğimi, Allah'tan başkasına kurban kesmenin küfür,

kurbanında haram olduğunu söylediğimi yaymışlar. Bu meseleler hak ve söyleyen de benim. Bunlar için benim Allah'ın Kitabı ve Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem)'in sünnetinden ve dört mezheb imamları gibi bunlara tabi alimlerden delillerim var. Allah izin verirse bu konuya müstakil bir risale de cevap vereceğim inşaAllah. Sonra Allah (subhanehu ve teala)'nin şu ayetini öğrenerek üzerinde düşünün, buyurur ki:

“Ey iman edenler! Eğer bir fasık size bir haber getirirse, hallerini bilmediğiniz kimselere kötülük etmekten korkarak haberin aslını araştırın; aksi halde yaptığınıza pişmanlık duyanlardan olursunuz.” 22 23

(Şeyhin sözü burada bitti)

Yukarıdaki bölümün ismini aynen Seyyid Muhammed b. Alevi el-Maliki adlı kişinin 'Mefahim' isimli kitabına nette kaynak verdiği bir yazısından aldım. Bu kişi şeyhin sözlerini Enbiya Suresi 101. ayete kadar ki kısmını Mefahim isimli çalışmasına almıştır ve şeyhin sözünün devamını: "Diğer meselelere gelince..." bölümünü işine gelmediği için almamış ve aynı konunun devamını başka yerden alıp nakletmiştir. Yazıyı ilk gördüğümde bu kişinin tasavvufçu

22 Hucurat Suresi, 6. ayet

23 Muhammed bin AbdulVahhab: "ed-Durer es-Sunniyye fi'l-Ecvibetin-Necdiyye" adlı kitabın 'Kassim Halkına Gönderdiği Mektup'un ikinci kısmıdır. Derleyen: AbdurRahman bin Kasım. Cilt:1.Sayfa:14-17

olduğunu düşündüğümünden dolayı pek itibar etmemiştim. Bilahare metni Durur'es-Sunniye'den nakleden güvenilir bir kaynak buldum ve böylelikle bu mektubun bir aslının olduğu ortaya çıkmış oldu. Adam Türkiye'de her türlü tasavvufçunun, tarikatçının içine girip çıkıyor, ama bunlarda gördüğü herhangi bir bid'attan insanları uyaracağına bilakis cemaatin bolluğundan son derece memnun oluyor. Geçenlerde bir video portalında görmüştüm, cübbelinin de olduğu bir ortamda tekbir ve salavatlardan sonra konuşmaya başladı, yapması gereken orada yapılan bid'atlara karşı çıkmasıydı, lakin yaptığı iş ancak cemaatin faziletinden bahsetmektir. Netteki yazısında yukarıda ki yazının üst kısmında şöyle der: "Tekfirle alakalı meseleler gündeme geldiğinde, referans olarak Merhum Şeyh Muhammed bin Abdulvahhab'ın adı çokça tekrarlanmaktadır. Muhammed bin Abdulvahhab'ın yolunu takip ettiklerini iddia etmelerine rağmen, kendilerine muhalif olan insanları rastgele küfür ile itham etmekten çekinmeyen bir çok kimse bulunmaktadır. Onlar aslında şeyhin kendisine muhalefet etmektedirler." Yazıda Şeyhten merhum olarak bahsediyor, tekfirle alakalı kısmı alıyor, ama Şeyhin beyanı tasavvufçularda ve tarikatçılarda yaygın olan bid'atlara gelince, iş yine tekfire çevrilip konu tekrarlanıyor. O da aslında Şeyhe muhalefet etmekten başka bir şey yapmıyor, Muhammed bin AbdulVahhab'tan

“şeyh” ve “merhum” olarak bahsetmesi son derece tenakuz ve çatışkı. Gittiği ortamlarda mesela cübbeli gibi birilerinin ne derece “vahhabi” düşmanı olduğunu bilmiyor mu? Orda Şeyhi ve bid’atlara sessiz kalmamasını savunamaz mı? Bence savunmasına gerek yok, Şeyhin hali açıktır, ama bu tiplerin durumu son derece karanlık, çelişkili ve çetrefildir.

MUHAMMED BİN ABDULVAHHAB VE DAVETE UYANLAR NEDEN TÜM BİD’ATÇILAR TARAFINDAN TEHLİKELİ GÖRÜLÜYOR?

Allah (subhanehu ve teala) şöyle buyurur:

“Talut ve kendisiyle birlikte olan mü’minler nehri geçtikleri zaman demişlerdi ki: Bizim bugün Calut ve ordusuna karşı gücümüz yoktur.”

Onlar düşmanlarının çokluğundan dolayı düşmanla karşılaşmak için kendilerini az gördüler. Bilginleri ise Allah’ın vaadinin hak oduğunu, zaferin Allah katından olduğunu, sayı ve hazırlığın çokluğuna dayanmadığını söyleyerek onları cesaretlendiriyor:

“Nice az bir topluluk vardır ki, Allah'ın izniyle çok bir topluluğa galip gelmişlerdir. Allah, sabredenlerle beraberdir.”²⁴

diyorlardı.

24 İbn Kesir Tefsiri, Bakara Suresi, 249. ayetin tefsiri

Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur :

“Ümmetimden bir taife hak üzere olacak, (Allah’ın) yardım(ın)a mazhar olucaklardır, muhalifleri onlara zarar veremeyeceklerdir. Allah (azze ve celle)’nin emri (kıyamet günü) gelinceye kadar.”²⁵

Bid’atçılar kendi aralarında bölük pörçük oldukları halde neden ittifaken “Vahhabi” ismini taktıkları muvahhidlere düşmandırlar? Kendi bünyelerinde, temel inançlarında Kur’an ve Sünnete aykırı sayısız sapıklıkları vardır.

Bid’atçılar gayet iyi biliyorlar ki bu taife haktır ve bir gün kendi maskeleri düşecek ve gerçek yüzleri görünecektir.

Bir risalesinde Şeyh Muhammed bin AbdulVahhab bid’atçıların yenilgisinin kaçınılmaz olduğunu şöyle açıklamaktadır:

“Bilesin ki Allah (subhanehu ve teala)’nın bu tevhid ile göndermiş olduğu her bir peygamberin karşısına mutlaka birtakım düşmanların dikilmiş olması, O’nun hikmetlerindendir. Zira Allah (subhanehu ve teala) şöyle buyurur:

“Keza biz, her peygambere, aldatmak için birbirlerine yaldızlı sözler telkin eden insan ve cin şeytanlarını düşman etmişizdir.”

(En’am Suresi, 112. ayet)

25 Sahihtir, bkz. Sahihi Suneni İbn Mace, 10.Hadis

Bazen bu tevhid düşmanlarının bir çok ilimleri, kitabları ve delilleri de bulunabilir. Nitekim Allah (subhanehu ve teala) şöyle buyurur:

“Resulleri, kendilerine beyyineler getirince, yanlarında bulunan ilime güvenmişler, fakat alaya aldıkları şey, kendilerini çepeçevre kuşatıvermişti.”

(Mü’min Suresi, 83. ayet)

İşte bunu anladığın takdirde Allah (subhanehu ve teala)’ya giden yolda bir çok güzel konuşan, ilim ve hüccet sahibi düşmanlar bulunmasının kaçınılmaz olduğunu bildiğimize göre, bu şeytanlara karşı kendisi ile savaşacağın silah görevi görecektir Allah’ın dinini öğrenmen gerekir. Zira o şeytanların önder ve lideri senin yüce Rabbine şöyle hitap etmişti:

“(İblis) dedi ki: Beni azdırman sebebiyle, ben de insanlar için senin dosdoğru yoluna mutlaka oturacağım. Sonra onlara, önlerinden, arkalarından, sağlarından ve sollarından yaklaşacağım. Ve sen onların çoğunu şükrediciler olarak bulmayacaksın.”

(A’raf Suresi, 16-17. ayetler)

Fakat Allah'a yöneldiğin, O'nun delil ve açık hüccetlerine yöneldiğin takdirde üzülme, korkma. Zira (Allahu subhanehu ve teala şöyle buyurur):

“Şüphe yoktur ki, şeytanın hilesi zayıftır.”

(Nisa Suresi, 76. ayet)

Avamdan olan bir muvahhid bu gibi müşriklerden bin alimi yener. Nitekim Allah (subhanehu ve teala) şöyle buyurur:

“Muhakkak bizim ordumuz galip gelir.”

(Saffat Suresi, 173. ayet)

Evet Allah'ın ordusu, kılıç ve mızraklarla galip geldiği gibi hüccetle ve lisanla da galiptir. Fakat asıl korku, silahsız (yani ilimsiz) olarak yola çıkan muvahhid hakkındadır. Allah (subhanehu ve teala)‘da bize:

“...herşeyi açıklayan bir hidayet, bir rahmet ve müslümanlara bir müjde olmak üzere kitabı kısım kısım...” (Nahl Suresi, 89. ayet)

indirmiş olduğu kitabını bize lutfetmiştir.

Batıl inanç sahibinin ileri sürdüğü her hüccete karşı Kur'an'da onu boşa çıkaran bir delil bulunur. Allah (subhanehu ve teala) şöyle buyurur:

“Sana hiçbir misal getirmezler ki, biz sana hak ve açıklaması en güzel olanını getirmemiş olalım.”

(Furkan Suresi, 33. ayet)

Bazı müfessirler bu ayetin batıl ehlinin kıyamet (günün)e kadar ileri süreceklerini hüccetlerine şamil olduğunu söylemişlerdir.”²⁶

26 Keşf'ul-Subuhât; Muhammed bin AbdulVahhab

MUHAMMED BİN ABDULVAHHAB'IN MÜSLÜMANA NASİHATİ

Şeyh bir risalesinde müslümana şöyle nasihat eder:

“Sana tavsiyem tevhidi iyi bilmendir . Aynı zamanda tevhid ile ilgili kitapları okumanı tavsiye ederim. Zira tevhid ile ilgili kitapları okumak, sana, Allahu Teala’nın, elçisi Muhammed (sallAllahu aleyhi ve sellem)’i onun için gönderdiği tevhid ve şirkin hakikatını açıklar. Allahu Teala ve elçisi Muhammed (sallAllahu aleyhi ve sellem) şirki haram kıldığını, Allahu Teala şirki asla bağışlamayacağını, şirk işleyene cenneti haram kıldığını ve şirk işleyenin amelinin boşa gideceğini haber vermiştir. Allah Teala’nın, elçisi Muhammed (sallAllahu aleyhi ve sellem) aracılığı ile göndermiş olduğu tevhid inancını öğrenerek şirkten ve şirk ehlinen uzaklaşmak kadar daha önemli ve büyük bir iş yoktur.” Şeyh tavsiyelerine şöyle devam eder: “Sana tavsiye edeceğim ilk şey, Muhammed (sallAllahu aleyhi ve sellem)’in Allahu Teala katından getirmiş olduğu dini iyice araştırıp incelemendir. Zira Muhammed (sallAllahu aleyhi ve sellem) Allahu Teala katından insanların ihtiyaç

duyduğu her türlü kanunu ve kuralı getirmiştir. Allah Resulu Muhammed (sallAllahu aleyhi ve sellem) onları Allah Teala'ya ve O'nun cennetine yaklaştıracak olan her şeyi emretmiş, onları Allahu Teala'dan uzaklaştıran ve O'nun cehennemine sokacak olan her türlü şeyden de sakındırıp bunları onlara yasaklamıştır. Allahu Teala, insanlara Peygamberimiz Muhammed (sallAllahu aleyhi ve sellem)'i göndererek insanlara gerçekleri açıklamıştır. Bu sebeple insanlar Muhammed (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in peygamber olarak gönderilmesinden sonra mazeret ileri sürüp özür beyan edemez.

Nitekim Allah Teala Muhammed (sallAllahu aleyhi ve sellem) ve onun kardeşleri konumunda ki diğer peygamberler hakkında şöyle buyurmaktadır:

“Biz, Nuh’a ve ondan sonraki peygamberlere vahyettiğimiz gibi sana da vahyettik. Keza İbrahim’e, İsmail’e, İshak’a, Yakub’a, torunlarına, İsa’ya, Eyyub’a, Yunus’a, Harun’a ve Süleyman’a vahyetmiş, Davud’a da Zebur’u vermiştik. Daha önce (kıssalarını) sana anlattığımız peygamberlerle, anlatmadığımız başka peygamberlere de vahyettik . Allah, Musa’ya da hitabederek (onunla) konuştu. Keza (gönderilen) peygamberlerden sonra, insanların, Allah’a karşı (özür olarak ileri sürebilecekleri) bir delilleri bulunmaması için müjdeleyen ve korkutan peygamberler gönderdik. Allah,

Aziz'dir, Hakim'dir."

(Nisa Suresi, 163.-165. ayetler)

Muhammed (sallAllahualeyhi ve sellem)'in Allahu Teala katından getirdiği en büyük ve insanlardan yerine getirmelerini istediği en önemli ve en büyük kural, ibadeti yalnızca Allahu Teala'ya yapmaları ve hiçbir şeyi O'na ortak koşmamaları ve dini yalnızca Allahu Teala'ya halis kılmalarıdır. Nitekim Allahu Teala bu konuda şöyle buyurmaktadır:

"Ey örtüye bürünen (Muhammed)! kalk ve uyar. Rabbını tekbir et. (O'nu yücelt)."

(Müddessir Suresi, 1.-3. ayetler)

(Rabbını tekbir et) ibaresinin anlamı şudur:

'Rabbini birlemek, O'na saygı ve hürmet göstermek, ibadeti yalnızca ihlaslı bir şekilde O'na yapmak ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmamak' demektir. Bu emir, namaz, oruç, zekat ve hac ibadetlerden önce emredilmiş olan öncelikli bir emirdir.

(Kalk ve uyar) ibaresinin anlamı şudur:

'İbadette Allah'a ortak koşmaktan insanları uyar' demektir. Bu emir de, zina, hırsızlık, riya ve zulüm gibi büyük günahlardan daha önce zikredilm iş bir emirdir.

Tevhid her şeyin aslı, dinin temelidir . Allahu Teala mahlukatı tevhid esasları içinde kendisine kulluk etmeleri için yaratmıştır. Nitekim Allahu Teala bu konuda şöyle

buyurmaktadır:

“Ben, cinleri ve insanları, ancak bana ibadet etmeleri için yarattım.”

(Zariyat Suresi, 56. ayet)

Allahu Teala bu gaye için peygamberler göndermiş ve kitaplar indirmiştir. Nitekim Allahu Teala bu konuda şöyle buyurmaktadır:

“Biz her ümmete, yalnız Allah’a ibadet etmeleri ve tağuttan da sakınmaları için bir resul gönderdik.”

(Nahl Suresi, 36. ayet)

[İbn Kesir ayetin tefsirinde şöyle der: “İnsanlardan her nesle ve gruba peygamber göndermiştir ki; bu peygamberlerin hepsi de, Allah’a ibadete çağırmış ve Allah’ın dışındaki şeylere ibadeti yasaklamıştır.

Peygamberler, ‘Allah’a ibadet edin ve tağutlardan kaçının.’ emrini onlara iletmişlerdir.” Muellifin ilavesi]

İnsanlar, tevhid sebebiyle kafir ve müslümanlar diye iki kısma ayrılmışlardır. Her kim, Allahu Teala’ya şirk koşmadan O’na ibadet eder ve öylece Allah’a kavuşursa, cennete girenlerden olacaktır. Her kim de Allahu Teala’ya ortak koşarak O’na ibadet etmişse, bu kişi insanların en çok ibadet etmiş olanı da olsa cehenneme girecektir.

"La ilahe illAllah" kelimesinin manası, bir faydayı kazanabilmek veya bir zarardan korunabilmek için sadece ve sadece Allah’a yalvarmak ve sadece O’na tevekkül

etmektir.

Ve dualarımızın ahiri “Elhamdulillahirrabbilalemin” dir.
Salat Nebi Muhammed (sallAllahu aleyhi ve sellem) ve
cemi sahabesinin üzerine olsun.²⁷

27 Delail’ut-Tevhid; Muhammed bin AbdulVahhab

MUHAMMED BİN ABDULVAHHAB'IN TÜRKÇE YAYINLANMIŞ ESERLERİ

Yoğun kampanyalar sonucunda insanları bu davetten soğutan bid'atçılara rağmen yine de Muhammed bin AbdulVahhab'ın eserleri türkçe okuyucusuna kavuşmuştur. Her ne kadar 200 küsur sene gecikmiş olsa da. Bildiğimiz, gördüğümüz eserleri şöyle sıralayabiliriz:

1.Kitab'ut-Tevhid

(muhtelif isimlerde bir kaç baskısı vardır)

2. Keşf'ul-Şubuhat

3. Usul'us-Selase

4. Adab'ul-Meşiidu ila's-Salat/Namaza Gidiş Adabı

5. Delail'ut-Tevhid/Tevhid Rehberi

6.Talim'us-Subyan et-Tevhid/Çocuklara Tevhid Öğretisi

Değerli dostum Sami bin Fehmi ricamız üzerine tercüme etmiş ve çeşitli sitelerde yayınlanmıştır

7. Siyer (İbn Hacer'in "Feth'ul-Bari" isimli eseriyle İbn Hişam'ın "Siret'er-Resul (sallAllahu aleyhi ve sellem)" isimli eserini birleştirip özetlemiştir)

Aynen "Siyer" unvanıyla türkçe basılmıştır

8. Cahiliye Mes'eleleri

9. Fatiha Suresinin Tefsiri

10. İslam'dan Çıkaran Haller

Bu son üç risale tek kitap halinde basılmıştır, içinde Şeyhin bir kaç risalesi daha vardır, baskısı yoktur, lakin net ortamında bu eserler yayınlanmıştır, dileyen arama makinalarından ulaşabilir

11. Feth'ul-Mecid ala Şerhi Kitab et-Tevhid

(Şeyhin torunu AbdurRahman bin Hasan tarafından hazırlanmış Tevhid kitabına şerhdır)

“Bütün Yönleriyle Tevhid” (İmam Muhammed et-Temimi) unvanıyla basılmıştır

SONUÇ...

Artık müslümanlar Şeyh Muhammed bin AbdulVahhab'ın tecdid ettiği, müslümanları fikri ve akidevi yönden uyandıran ve sahih İslam menhecine bina edilmiş olan selim ve saf akideyi getiren selefi davetin hakikatını idrak ettiler. Zira bu davet İslam'ın özü ve ruhudur. Muhammed bin AbdulVahhab bu konuda İslam tarihindeki Şeyhulİslam İbn Teymiyye, İbn Kayyim el-Cevziyye ve İmam Şatibi gibi selef islahatçılarının yolunu takib etmiştir. Müslümanlar, Muhammed bin AbdulVahhab'ın fesadı durultmak, emaneti yerine getirmek, ümmeti nasihata ve onları yeniden Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in ve selefi salihinin yoluna çevirmek için gelen bir davetçi olduğunu anladılar. Zira geçen zaman Muhammed bin AbdulVahhab'ın doğruluğunu ispatlamıştır. Çünkü davet hala devam etmekte ve sürekli artmaktadır. Artık dünyanın her tarafında insanlar onun kitaplarını takib etmekte ve anlamaya çalışmaktadır. Ona düşman olanlar

bile hak kendilerine açıklandıktan sonra onun ve yolunun doğruluğunu kabul etmişlerdir. Zira hak her zaman kendisine uyulmaya en layık olandır. Şeyhe düşmanlık yapanların hem isimleri hem de dedikleri her şey öldü. Bu konuda insanların bildikleri yine Şeyhin reddiye olarak mektublarında geçen şeyler veya davete tabi olanların yazdığı reddiyelerdir. Gerisi yok olup gitmektedir. Tabi bu dünya için geçerlidir. Ahirette cezanın sahibi, kalblerdekinin bile gizli kalmadığı, açık-gizli her şeyi bilen Allah subhanehu ve teala'dır.

Sünneti üstün kılan, bid'at ehlini alçaltan Allah (subhanehu ve teala)'ya hamdolsun...

KAYNAKLAR

Kur'an'ı Kerim

Tefsir'ul-Kur'an'il-Azim/İbn Kesir

Sahihu Muslim

Suneni Ebi Davud

Suneni Tirmizi

Sahihu Suneni İbn Mace/Şeyh el-Albani

Aqidet'us-Şeyh Muhammed bin AbdulVahhab
es-Selefiyye /Dr.Salih el-Abbud

Kesf'ul-Şubuhât/Muhammed bin AbdulVahhab

El-İmam Muhammed bin AbdulVahhab, Davetehu ve
Siretehu/Şeyh AbdulAziz bin AbdUllah bin Baz

Muhammed bin AbdulVahhab'ın Davetinin Hakikati,
Muhammed bin Selman

Şeyh Muhammed bin AbdulVahhab Osmanlı'ya isyan
etmiş midir? Selefi bir siteden tercüme

Necd Tarihi/İbn Gannam

Tashihun Hata Tarihun Havle Vahhabiyye/Muhammed bin
Sa'd eş-Şuvey'ir

Ed-Durer es-Suniyye fi'l fetva en-Necdiyye/İbn Sihman

Muhammed bin AbdulVahhab/Hasan AbdUllah al-i Şeyh

Fetvalar/AbdulAziz AbdUllah bin Baz

FİHRİST

MUKADDİME.....	7
VAHHABİLİK NEDİR?.....	9
MUHAMMED BİN ABDULVAHHAB'IN DAVETİNE BAŞLAMASININ SEBEPLERİ.....	13
MUHAMMED BİN ABDULVAHHAB'IN HAYATI.....	17
MUHAMMED BİN ABDULVAHHAB'IN AKİDESİ NEDİR?.....	29
MUHAMMED BİN ABDULVAHHAB'I SELEF AKİDESİNE YÖNLENDİREN NEDİR VE ONDAN ÖNCE NECİD'TE BU MENHEC MEVCUT MUYDU?.....	37
MUHAMMED BİN ABDULVAHHAB'IN DAVETİNİN HEDEFLERİ VE KAYNAKLARI.....	39
MUHAMMED BİN ABDULVAHHAB'IN DAVETİNİ İLKELERİ.....	47
MUHAMMED BİN ABDULVAHHAB'A KİMLER DÜŞMANLIK EDİYOR.....	79
ŞEYH HAKKINDA YALAN VE İFTİRALARLA DOLU OLAN “İNGİLİZ CASUSUNUN İTİRAFLARI” KİTABININ MAHİYETİ NEDİR?.....	81
“İNGİLİZ CASUSUNUN İTİRAFLARI” KİTABININ İÇERİĞİNDEN BAZI YALANLAR.....	89
İNGİLİZ AJANININ İSMİ “HEMPHER” VEYA “HAMPHER” Mİ?.....	93
MUHAMMED BİN ABDULVAHHAB OSMANLI'YA İSYAN ETMİŞ MİDİR?.....	97
VAHHABİLİK LAKABIYLA NE KASDOLUNUYOR?.....	103
ŞEYHİN KARDEŞİ SÜLEYMAN BİN ABDULVAHHAB ŞEYHE KARŞI ÇIKMIŞ MIDIR?.....	107
MUHAMMED BİN ABDULVAHHAB VE DAVETİNE UYANLAR ŞEFAATI İNKAR MI EDİYORLAR?.....	111

MUHAMMED BİN ABDULVAHHAB VE DAVETİNE UYANLAR NEDEN YÜKSELTİLEN KABİR VE TÜRBELERİ YIKMIŞLARDIR?.....	115
MUHAMMED BİN ABDULVAHHAB'IN TEKFİR HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ.....	119
MUHAMMED BİN ABDULVAHHAB VE DAVETE UYANLAR NEDEN TÜM BİD'ATÇILAR TARAFINDAN TEHLİKELİ GÖRÜLÜYOR?.....	125
MUHAMMED BİN ABDULVAHHAB'IN MÜSLÜMANA NASİHATİ.....	129
MUHAMMED BİN ABDULVAHHAB'IN TÜRKÇE YAYINLANMIŞ ESERLERİ.....	135
SONUÇ.....	137
KAYNAKLAR.....	139

NOTLAR:

NOTLAR: